ROK XV. Nr. 131 (4449) WILNO, sobota 14 maja 1938 r. Pismo nie jest datowane naprzód. Cena 15 gr

KURJER WILEŃSKI

Nowogródzki, Grodzieński, Suwalski, Poleski i Wołyński

Moskwa z Hiszpanią przeciwko Francji i Anglii

Hiszpania żąda porzucenia polityki nieinterwencji. Zlikwidowanie zagadnienia hiszpańskiego w Lidze Narodów

GENEWA, (PAT). — Piątkowe posiedzenie popołudniowe Rady Ligi Narodów przyniosło definitywne i formalne zlikwidowanie przez Radę Ligi problemu hiszpańskiego, podniesionego przez delegata rządu walenckiego del Vayo, zmierzającego za wszelką cenę do wciągnięcia instytucji genewskiej w konflikt ideologiczny, rozgrywający się obecnie na terenie Hiszpanii. Sensacją popołudniowych obrad Rady była kontrowersja między ministrem del Vayo a lordem Halifaxem, który w odpowiedzi na agitacyjne wystąpienie delegata walenckiego nie zawahał się w kategorycznych słowach odsłonić przed Radą Ligi istotnego podłoża sprawy hiszpańskiej.

Wystąpienie delegata hiszpańskiego było widocznym refleksem całej kampanii politycznej, prowadzonej za kulisami obraw genewskich, której jednym z epizodów było sprowadzenie do Genewy b negusa, a drugim właśnie wczorajszy atak ze strony del Vayo na politykę nieinterwencji.

DEL VAYO rozpoczął swe przemówienie w tonie wybitnie agitacyjnym, usiłując sprowadzić powstanie narodowe jedynie do sprawy obcej interwencji. Mówca w widoczny sposób dążył do utrudnienia sytuacji premiera Chamberlaina i lorda Halifaxa, twierdząc, że układ włosko-angielski nie posiada żadnego znaczenia, ponieważ już po jego podpisaniu Włosi i Niemcy kontynuują akcję pomocy dla rządu gen. Franco. P. del Vayo w końcu swego przemówienia nie wahał się nawet wręcz zaatakować rządów Anglii i Francji, stawiając formalne pytanie: „Na jakiej podstawie oba te rządy mogą podtrzymywać politykę nieinterwencji"! Mówca przedstawił na koniec projekt rezolucji, domagającej się likwidacji polityki nieinterwencji.

Po wystąpieniu delegata rządu Walencji, zabrał natychmiast głos **LORD HALIFAX**, który wygłosił krótką i kategoryczną deklarację, która wywarła duże wrażenie. „P. del Vayo — oświadczył lord Halifax — postawił pytanie, które wymaga natychmiastowej odpowiedzi. Pytanie to zmierza do wykazania, że interwencja państw zagranicznych w Hiszpanii miała miejsce tylko na rzecz gen. Franco. To twierdzenie nie pokrywa się z informacjami, jakie w tej mierze posiada rząd brytyjski i nie może być w poważny sposób podtrzymywane. Rząd brytyjski starał się zawsze o wycofanie ochotników cudzoziemskich z obu stron walczących. Deklaracja, złożona przez p. del Vayo, jest przeciwna zasadom polityki rządu brytyjskiego. — Walka, tocząca się obecnie w Hiszpanii, jest zagadnieniem zbyt poważnym, aby mogła być przedmiotem polemiki. Ograniczam się tylko do twierdzenia — zakończył lord Halifax, — że rząd brytyjski kieruje się wyłącznie względami na wyższe i objektywne interesy narodu hiszpańskiego oraz pokoju Europy".

Mocna i kategoryczna replika przedstawiciela W. Brytanii na wystąpienie p. del Vayo wywołała tym silniejsze wrażenie, iż przedstawiciel W. Brytanii potwierdził kategorycznie przed radą fakt, iż obie strony korzystały z pomocy obcych rządów, utracając tym samym główny argument delegata walenckiego, iż powstanie narodowe w Hiszpanii jest dziełem „interwencji zagranicznej".

Z kolei przewodniczący udzielił głosu delegatowi Francji, **MIN. BONNET**, który wyrażając sympatię dla narodu hiszpańskiego, oświadczył wyraźnie, iż polityka nieinterwencji w dalszym ciągu odpowiada całkowicie intencjom rządu francuskiego. Rząd francuski stoi bowiem na stanowisku, że naród hiszpański sam winien zadecydować o swoich losach.

Następny mówca, **KOMISARZ LITWINOW**, który demonstracyjnie zajął w tej dyskusji miejsce przy stole obrad, gdzie zastępował go przedtem ambasador sowiecki w Paryżu Suryc, potwierdził w całości wystąpienie p. del Vayo, oświadczając się za jego rezolucją.

Przewodniczący Rady **MIN. MUNTERS** w krótkim oświadczeniu chciał zreasumować dyskusję tak, jak to już uczynił w sprawie abisyńskiej, aby w ten sposób położyć kres demonstracjom politycznym, których widownią stała się Rada Ligi.

Jednakże na skutek sprzeciwu ministra del Vayo, który zażądał przeprowadzenia dyskusji nad projektem rezolucji, posiedzenie zostało zawieszone do g. 18,30.

Po godzinnej przerwie, przeznaczonej na znalezienie procedury rozwiązania sprawy hiszpańskiej, przewodniczący Munters o godz. 19.30

PONOWNIE OTWORZYŁ PUBLICZNE POSIEDZENIE RADY,

oświadczając, iż Rada Ligi przystępuje od razu do głosowania nad przedłożoną rezolucją delegata Walencji. Głosowanie odbyło się w sposób jawny w porządku alfabetycznym. Za rezolucją padły dwa głosy: komisarza Litwinowa i min. del Vayo. Przeciwko rezolucji padły 4 głosy, a mianowicie przedstawicieli W. Brytanii, Polski, Francji i Rumunii. Pozostałych 9 członków Rady, w tej liczbie przedstaw. Chin Wellington Koo oraz delegat Szwecji min. Sandler — powstrzymało się od głosu.

Po stwierdzeniu wyniku głosowania, min. Munters oświadczył, że rezolucja, zgłoszona przez p. del Vayo, została odrzucona, nie otrzymała bowiem w niezbędnej procedurze Rady Ligi Narodów jednomyślności.

Stanowisko, zajęte w głosowaniu nad rezolucją przez przedstawiciela Polski **MIN. KOMARNICKIEGO**, było zgodne z deklaracją, złożoną przez niego na środowym posiedzeniu Ligi, w którym delegat Polski wypowiedział się kategorycznie przeciwko wciąganiu Ligi w spory ideologiczne.

Po zlikwidowaniu sprawy abisyńskiej, posiedzenie piątkowe przyniosło likwidację drugiego problemu, za którego pomocą znane czynniki usiłowały posłużyć się terenem Ligi dla załatwienia porachunków wewnętrzno-politycznych ze swymi rządami. Wynik głosowania nad rezolucją, zgłoszoną przez p. del Vayo, za którą poza nim samym opowiedział się tylko komisarz Litwinow, uważany jest w kuluarach ligowych za poważną klęskę taktyki delegacji sowieckiej, która w czasie obecnej sesji znalazła się w zupełnej izolacji.

Po oficjalnym zlikwidowaniu sprawy Abisynii

PARYŻ (Pat). Likwidacja sprawy abisyńskiej w Genewie przyjęta została z dużą ulgą przez całą niemal prasę paryską. „Petit Parisien" pisze, że zagadnienia abisyńskie zostały załatwione w sposób najlepszy, biorąc pod uwagę realne możliwości. Wszystkie intrygi kół sowieckich okazały się bezskuteczne.

Dzięki stanowczości okazanej przez lorda Halifaxa i min. Bonneta, przeważył polityczny punkt widzenia. Obecnie — pisze „Petit Parisien" — inicjatywa podjęta w Londynie przez przedstawicieli Anglii i Francji, może się rozwijać bez przeszkód.

Londyn i Paryż, zwolnione przez Ligę Narodów ze swych zobowiązań, mogą zacieśnić stosunki z Rzymem. Francja może finalizować rozmowy z Rzymem i doprowadzić do porozumienia, którego pragną zarówno Paryż jak i Rzym. Wreszcie w niedługim czasie ambasador Francji w Rzymie będzie mógł objąć swą placówkę i nawiązać przyjazne stosunki z Włochami, które właściwie nigdy nie powinny były ulec zawieszeniu. Komentarze, utrzymane w tonie niechętnym zamieszcza „Oeuvre", socjalistyczny „Populaire" i komunistyczna „Humanite".

„Populaire" podkreśla, że ani jeden głos nie podniósł się w obronie b. negusa z żądaniem odesłania sprawy do Zgromadzenia Ligi, oraz że 10 państw wypowiedziało się za polityką francusko-angielską, przeciwko zaś zaledwie 4.

Specjalny wysłannik genewski „Le Matin" zaznacza z naciskiem, że dzień czwartkowy był kompletnym bankructwem całej dotychczasowej polityki Sowietów w Genewie.

Rokowania francusko-włoskie

są na najlepszej drodze

RZYM (Pat). Rokowania francusko-włoskie toczą się w atmosferze wielkiej serdeczności. Jeżeli rozmowy te posuwają się naprzód wolniej, niż się spodziewano, to przyczyny zwłoki należy się doszukiwać w wyjeździe ministra Ciano do Tirany i w wizycie Hitlera w Rzymie. Z drugiej strony rokowania zarówno w Rzymie jak i w Paryżu, przybrały szerszy charakter w dążeniu do osiągnięcia rzeczonego porozumienia, przypominającego w ogólnych zarysach porozumienie włosko-angielskie.

Rokowania dotyczą wszystkich zagadnień, bezpośrednio interesujących Francję i Włochy. Mozmowy te mają charakter polityczny i techniczny i dotyczą **interesów obu narodów na Morzu Śródziemnym, na Bliskim Wschodzie i w Afryce północnej i wschodniej.** Francji chodzi o to, by otrzymać konkretne dowody woli porozumienia ze strony Włoch i zapewnień podobnych do tych, które Włochy dały Wielkiej Brytanii odnośnie reperkusji wydarzeń hiszpańskich na sprawę swobody komunikacji na Morzu Śródziemnym i propagandy włoskiej we francuskich posiadłościach w Afryce północnej.

Dla Włoch porozumienie z Francją będzie uzupełnieniem porozumienia z Anglią, które to porozumienie nie miałoby praktycznego znaczenia dla Rzymu, gdyby rokowania z Francją nie doprowadziły do uregulowania **pewnych zagadnień strategicznych we wschodniej części Morza Śródziemnego. Porozumienie to da Włochom większą niezależność w stosunkach z Niemcami i stworzy nowe możliwości dla eksploatacji imperium.**

Obecnie rozmowy toczą się dookoła zagadnień hiszpańskich i północnoafrykańskich. Kwestie techniczne, jak handel włoski w porcie Dżibuti i stosunki między Abisynią a Somalią będą omówione po zagadnieniach politycznych. Będą one wymagały udziału rzeczoznawców. Należy przewidywać zatem, że rokowania potrwają jeszcze pewien czas. W kołach rzymskich nie wątpią jednak, że, zwłaszcza teraz, po zlikwidowaniu sprawy abisyńskiej w Genewie, doprowadzą one do pożądanych wyników.

W trzecią rocznicę zgonu Marszałka Józefa Piłsudskiego

W trzecią rocznicę zgonu Wodza Narodu Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego najwyżsi dostojnicy Państwa z Panem Prezydentem R. P. oddali hołd świetlanej pamięci Komendanta. W kaplicy Belwederskiej odbyło się staraniem p. Aleksandry Piłsudskiej nabożeństwo żałobne za spokój duszy Józefa Piłsudskiego, odprawione przez ks. biskupa polowego W. P. Gawlinę. Na zdjęciu moment złożenia przez Pana Prezydenta Rzeczypospolitej wieńca w pałacu Belwederskim.

Dymisja gabinetu Daranyi

BUDAPESZT (Pat). Po dzisiejszym posiedzeniu rady ministrów, które rozpoczęło się o godzinie 17 premier Daranyi udał się około godz. 18 do regenta Horthy'ego i przedłożył mu dymisję gabinetu.

Nowy rząd węgierski

BUDAPESZT (Pat). Premier Immredy przedstawił regentowi listę nowego gabinetu. Regent listę zatwierdził. Skład nowego rządu jest następujący:

Premier **Bela Immredy**, który tymczasowo objął tekę ministra handlu;

minister spr. wewn. — **Franciszek Keresztes-Fischer**, b. minister spraw wewnętrznych w rządzie Goemboesza i dotychczasowy prezes Banku Węgierskiego;

minister spr. zagran. **Koloman Kanya**;

minister obrony narodowej — gen **Eugeniasz Ratz**, dotychczasowy szef sztabu generalnego.

minister oświaty — **Paweł Teleki**, profesor uniwersytetu b. premier;

minister finansów — **Remaenyi Schneller**;

minister sprawiedliwości **Edmund Mikecz**;

minister przemysłu — **Geza Bornetisza**;

minister rolnictwa — **Aleksander Stranyavszky**, przewodniczący izby poselskiej;

minister bez teki — **Balint Homan**.

Zmiana gabinetu w Belgii

BRUKSELA, (PAT). — Premier Janson udał się o godz. 17 do króla, celem złożenia dymisji gabinetu. Król przyjął dymisję.

W tutejszych kołach politycznych twierdzą zgodnie, iż następcą Jansona będzie minister spraw zagranicznych Spaak. Ogólnie liczą się z tym, iż nowy rząd oprze się ponownie na trzech stronnictwach: „Unii Narodowej" t. zn. katolikach, liberałach i socjaldemokratach. Kierownictwo stronnictwa katolickiego postanowiło nie brać udziału w żadnym rządzie, w którym nie uczestniczyłyby wszystkie frakcje katolickie, a więc katolicy flamandzcy, walońscy, katolicy konserwatywni i chrześcijańscy demokraci. Socjaldemokraci proponują utworzenie gabinetu, w skład którego weszłyby grupy, które głosowały w środę za rządem, a więc socjaldemokraci, liberałowie i chrześcijańscy demokraci. Skład ten gabinetu wydaje się jednak być mało prawdopodobnym, gdyż chrześcijańscy demokraci oświadczyli, iż nie zamierzają uczestniczyć w gabinecie, w którym nie będą reprezentowane inne katolickie ugrupowania.

MIN. SPAAK TWORZY NOWY GABINET.

BRUKSELA (Pat). Minister spraw zagranicznych Spaak otrzymał od króla misję tworzenia nowego gabinetu. Min. Spaak powierzoną mu misję przyjął.

Polska i Rumunia

poparły Angię i Francję

PARYŻ, (PAT). — Po załatwieniu sprawy abisyńskiej zainteresowanie kół paryskich dla obrad genewskich bardzo poważnie osłabło. Jedyną sprawą, która budziła jeszcze szersze zainteresowanie, było wystąpienie p. del Vayo, który domagał się likwidacji polityki nieinterwencji. Informacje o przebiegu wczorajszego posiedzenia Rady Ligi wywołały w Paryżu dość duże wrażenie ze względu na wyniki głosowania.

Fakt, że tylko Polska i Rumunia odważnie i zdecydowanie poparły Francję i Anglię w ich polityce nieinterwencji zrobił w Paryżu duże wrażenie. Przemówienie p. del Vayo, zawierające wyraźnie agresywne i złośliwe ustępy pod adresem W. Brytanii i Francji, podkreśliło tylko świadomość, że w rozgrywce genewskiej na tematy hiszpańskie — Francja i Anglia, występujące solidarnie, miały wyraźnie przecwko sobie Moskwę, tak samo jak w sprawie abisyńskiej, i że przy niezdecydowanym albo ostrożnym stanowisku wszystkich innych członków Rady tylko Polska i Rumunia miały odwagę jasiego postawienia sprawy.

Japonia gotowa zawrzeć pakt nieagresji ze Stanami Zjednocz.

TOKIO, (PAT). — Przedstawiciel japońskiego ministerstwa spraw zagranicznych oświadczył, że Hirota nie proponował Ameryce zawarcia paktu nieagresji. Rząd japoński jednakże jest gotów rozpatrzeć propozycję zawarcia paktu nieagresji, jeżeli będzie uczyniona przez Stany Zjednoczone.

Wichrzycielska rola Litwinowa w Genewie

RZYM (Pat). Redaktor dyplomatyczny Agencji Stefani pisze: ostatni epizod abisyński w Genewie wykazał z całą jaskrawością spisek sił rozkładowych, w którym negus odegrał rolę zarówno narzędzia, jak i ofiary.

ZSRR jeszcze raz podjął rolę wichrzycielską, jednak Litwinow poniósł klęskę wobec przeprowadzenia tezy, wysuniętej przez lorda Halifaxa. W rezultacie polityka ekstremistyczna doznała porażki, a sprawa abisyńska została pogrzebana.

Haile Selassie wraca do Londynu

PARYŻ, (PAT). — B. negus w drodze powrotnej z Genewy przybył do Paryża o godz. 18 i wieczorem odjeżdża do Anglii.

Konferencja 3 państw bałtyckich została odroczona

RYGA (Pat). Oficjalnie komunikują, że konferencja ministrów spr. zagran. państw bałtyckich, która miała rozpocząć się w Rydze, odroczona zostala na skutek prośby ministra spraw zagran. Estonii Seltera, który motywował ją świeżą zmianą gabinetu estońskiego i objęciem teki spraw zagranicznych dopiero przed kilku dniami. Nowy termin konferencji będzie wyznaczony po powrocie ministra spr. zagr. Łotwy, Muntersa, z Genewy.

We Francji wzrastają ceny wskutek dewaluacji franka

PARYŻ (Pat). Ostatnia dewaluacja franka stała się powodem silnego wzrostu wskaźnika cen hurtowych we Francji, a mianowicie z 619 w dniu 30 kwietnia rb. do 638 w dniu 7 maja rb. Należy dodać, że wskaźnik cen importowanych artykułów żywnościowych wzrósł w omawianym okresie z 623 do 635, wskaźnik cen artykułów przemysłowych zaś sprowadzanych zza granicy — z 617 do 640. Jednocześnie wzrósł wskaźnik cen artykułów krajowych z 662 do 673. Jak wynika z tych liczb, artykuły importowane silnie zareagowały na spadek franka, podczas gdy ceny wewnętrzne nie przystosowały się jeszcze do zmienionych warunków.

Major Makowski wystartował z Los Angeles

do lotu na 24.000 km

NOWY JORK (Pat). Major Makowski wraz z 4 towarzyszami wystartował dziś z lotniska w Los Angeles do lotu przez Mexico City, Kanał Panamski, Chile, ponad Andami do Buenos Aires, a dalej do Natalu gdzie nastąpi start do lotu ponad południowym Atlantykiem do Afryki i dalej do Europy.

Major Makowski wystartował na jednym z najszybszych samolotów komunikacyjnych „Superelectra-Lockhead 14". Jest to samolot dwumotorowy, rozwijający szybkość 362 km na godzinę. Samolot wyposażony jest w radiostację, urządzenia do ślepego pilotażu oraz posiada „robota" czyli pilota automatycznego. Ogólna długość trasy, jaką zamierza przebyć major Makowski wynosi około 24.000 km. Przy starcie samolot zabrał 3.500 litrów paliwa. Należy zaznaczyć, że samolot został specjalnie przystosowany do lotów długodystansowych przez dobudowanie dodatkowych zbiorników.

Rekonstrukcja gabinetu angielskiego?

Malcolm Macdonald zostanie ministrem spraw zagr.? Ustępuje minister lotnictwa

LONDYN (Pat). Uwagę kół politycznych zwrócił fakt odbycia dziś przez premiera Chamberlaina kilku znamiennych konferencyj. Premier Chamberlain odbył dziś rozmowę z ministrem lotnictwa lordem Swintonem, ministrem spraw wewnętrznych sir Samuelem Hoare i długo naradzał się ze swym poprzednikiem lordem Baldwinem. W kołach dobrze poinformowanych twierdzą, że przed czterema dniami lord Swinton zgłosił dymisję ze stanowiska ministra lotnictwa. Premier waha się czy przyjąć dymisję lorda Swintona, ale wynik dzisiejszej debaty, która zakończyła się powstrzymaniem się od głosowania przeszło 100 zwolenników większości rządowej, jak również nastroje krytyczne, jakie objawiły się w kuluarach izby na temat przemówień obu przedstawicieli rządu, lorda Swintona i lorda Wintertona, skłoniły — jak się wydaje — premiera do rewizji swego stanowiska.

Co do ministra lotnictwa Swintona, jak również jego zastępcy w Izbie Gmin Wintertona, to ustąpienie ich uważane jest w kołach politycznych za rzecz przesądzoną. Przypuszcza się, że premier Chamberlain, idąc za poradą lorda Baldwina, pragnie słonić sir Samuela Hoare, aby objął stanowisko ministra lotnictwa. W takim razie tekę spraw wewnętrznych obsadziłby prawdopodobnie obecny minister zdrowia sir Kinsley Wood.

Ponieważ minister kolonii Ormsy Gore, który obecnie po śmierci ojca odziedziczył tytuł lorda Harlecha, wyraził swój zamiar ustąpienia z rządu, otworzyć się również może wakans na stanowisko ministra kolonii, które objąłby obecny minister rolnictwa Morrison. Obecny lord kanclerz tajnej pieczęci, lord de la Warr, wysuwany jest na stanowisko ministra rolnictwa.

Krąży również pogłoska, że lord Halifax zrezygnuje ze stanowiska ministra spraw zagranicznych i obejmie stanowisko lorda kanclerza tajnej pieczęci królewskiej, ograniczając się do roli doradcy premiera.

Kandydatem na stanowisko ministra spraw zagranicznych ma być obecny minister dominiów Malcolme Macdonald, który w toku długich i żmudnych ale pomyślnie zakończonych rokowań z szefem rządu irlandzkiego de Valerą, wykazać miał pierwszorzędne walory negocjatora. Ponieważ zaś polityką zagraniczną W. Brytanii w okresie obecnym dyryguje sam premier, na stanowisko ministra spr. zagranicznych do pomocy premierowi potrzebny jest zdolny negocjator, który by wiernie szedł po linii wykreślonej przez Neville Chamberlaina. Ponadto oddanie teki spraw zagranicznych w ręce Malcolma Macdonalda, szefa grupy narodowej labourzystów i syna przywódcy Labour Party Ramsaya Macdonalda, stworzyłyby istotne na zewnątrz pozory współpracy w myśl zasad programu rządu narodowego, a dla premiera Chamberlaina stanowiłoby cenny przyczynek dla poparcia jego rządu w opinii publicznej.

W ciągu nabliższych 2—3 dni sytuacja w sprawie rekonstrukcji rządu niewątpliwie się wyjaśni.

Premier Chamberlain odjechał dziś po południu do Chequers, aby podczas wypoczynku powziąć swe decyzje.

Znaczenie Niemna i Wilii

jako dróg żeglugowych

WARSZAWA (Pat). W związku z nawiązaniem stosunków dyplomatycznych z Litwą nabiera na aktualności sprawa żeglugi na rzekach Niemnie i Wilii przez które znaczny obszar naszych ziem północno-wschodnich uzyska połączenie drogami wodnymi z Bałtykiem i nowe możliwości eksportowe przez port litewski w Kłajpedzie.

Z ogólnej długości Niemna, wynoszącej 878 kilometrów, w granicach Polski ma ta rzeka 456 kilometrów, obejmując licznymi swoimi dopływami prawie cały obszar ziem północno-wschodnich.

Przez istniejące kanały Ogińskiego i Augustowski, sieć wodna dorzecza Niemna połączona jest z pozostałymi drogami wodnymi Polski, co jeszcze bardziej podnosi jego znaczenie jako drugiej drogi wodnej wylotowej do Bałtyku.

Na znacznej części swej długości Niemen ma wszelkie warunki dla rozwoju żeglugi i spławu. Poczynając od ujścia rzeki Szczary Niemen uznany został ustawowo za rzekę żeglowną. W związku z ożywioną niegdyś żeglugą i spławem jeszcze w roku 1895 zbudowany został port-zimowisko w Grodnie, który w latach 1924—25 został pogłębiony i powiększony. Powierzchnia użyteczna portu wynosi 10.000 m kwadr. W porcie istnieje stocznia dla budowy i naprawy statków.

Wskutek obfitości lasów w dorzeczu Niemna w ruchu towarowym w rachubę wchodzi przede wszystkim spław drzewa, dotychczas częściowo zahamowany.

Spław na Niemnie nawet w dotychczasowych warunkach, zamkniętej granicy litewskiej, stanowił jedną z najpoważniejszych pozycyj spławu na naszych drogach wodnych. W r. 1929 spław na Niemnie i dopływach osiągnął rekordową liczbę 430 tys. ton drzewa w tratwach. Dzięki otwarciu granicy polsko-litewskiej drzewo nasze uzyska przez Niemen i Wilię szersze możliwości eksportowe.

Jako drugi produkt, który mógłby być wykorzystany przy eksporcie drogą wodną występuje len, produkowany na większą skalę na obszarze naszych ziem północno-wschodnich. Wreszcie nie można pominąć roli tych rzek jako szlaków turystycznych hojnie przez naturę wyposażonych.

Samolot sowiecki nad Polską

Przymusowe lądowanie pocztowego aeroplanu sowieckiego

Z pogranicza donoszą, że onegdaj placówki K. O. P. zauważyły w kilku punktach pogranicza sowieckiego samolot, który leciał mniej więcej wzdłuż linii granicznej. W rejonie Kołosowa samolot przeleciał naszą linię graniczną i poszybował na zachód. Niezwłocznie powiadomione zostały władze KOP i posterunki policyjne. W pewnym momencie samolot znalazł się koło Słonima, później zmienił kierunek i poszybował w kierunku Stołpców, nad którymi przez dłuższy czas krążył. Tutaj nastąpiła awaria. Pilot skutkiem defektu motoru zmuszony był do przymusowego lądowania. Samolot wylądował 7 klm. od Stołpców na bagnistym terenie, uszkadzając podwozia. Pilot szczęśliwym zbiegiem okoliczności nie doznał poważniejszego szwanku za wyjątkiem nieznacznych ogólnych obrażeń ciała.

Na miejsce wypadku nadbiegli okoliczni chłopi, którzy poinformowali lotnika sowieckiego, iż znajduje się na polskim terytorium. Pilot sam prosił o powiadomienie najbliższych władz polskich. Po upływie niespełna pół godziny przybyli przedstawiciele KOP, władz starościńskich i policji.

Samolot okazał się sowieckim aeroplanem pocztowym Nr 2244, który utrzymywał stałą łączność między Mińskiem a pogranicznymi kołhozami, przewożąc różnego rodzaju korespondencję. Jak oświadczył lotnik i tym razem leciał z taką właśnie korespondencją. Skutkiem jednak silnej mgły zmylił drogę i znalazł się nad polskim terytorium. Później orientując się, że zabłądził zawrócił na Stołpce, które wziął początkowo za Mińsk i dlatego przez czas dłuższy krążył dookoła, aż defekt motoru nie zmusił go do lądowania.

Lotnika zatrzymano.

Jak słychać w dniu dzisiejszym ma odbyć się polsko-sowiecka konferencja graniczna, na której omówiona zostanie sprawa wydania władzom sowieckim lotnika wraz z aeroplanem.

Henlein przeprowadza rozmowy

z politykami angielskimi

LONDYN, (PAT). — Cały dzień wczorajszy Henlein spędził na kontaktach z rozmaitymi politykami brytyjskimi.

Henlein odwiedził przede wszystkim Winstona Churchilla, u którego pozostał na śniadaniu. W śniadaniu tym brali również udział politycy zaprzyjaźnieni z Churchilem, a mianowicie: przywódca opozycji liberalnej sir Archibald Sinclair oraz niedawny kandydat konserwatywny przy wyborach uzupełniających okręgu wyborczego uniwersytetu w Oxfordzie prof. Lindeman, wybitny uczony, filozof, który studiował na uniwersytecie w Berlinie, gdzie zdobył doktorat, i który pełnił na wczorajszym śniadaniu rolę tłumacza między Chirchillem i Henleinem. Jak słychać, Henlein zaproszony na śniadanie do Churchilla był już od 5 dni. Przylot więc jego do Londynu nie był przypadkowy, lecz z góry przygotowany. Rozmowa Henleina z Churchillem trwała około 3 godzin.

Po wyjściu od Churchilla Henlein oświadczył: „Opuszczę Londyn jutro rano, lecz przypuszczalnie szybko powrócę". Churchill świadczył ze swej strony: „Z okazji podróży Henleina do Anglii moi przyjaciele sądzili, że dobrze jest omówić z nim sytuację w Europie Środkowej. Rozmowy te miały charakter ściśle prywatny".

Henlein w swym hotelu wydał obiad dla kilku posłów z opozycji liberalnej i labourzystów.

Nie ulega wątpliwości, że pobyt Henleina w Londynie ma na celu przekonanie polityków brytyjskich, że postulaty wysunięte przez niego, są słuszne.

20.000 zabitych stracili Chińczycy na froncie Tsachuang

TOKIO, (PAT). — Agencja Domei donosi: w okresie od 14 kwietnia do 6 naja utracili Chińczycy na froncie Tsachuang i Talerchuang, w południowej części prowincji Szantung 20 tys. zabitych, 4 baterie artylerii polowej, 400 karabinów maszynowych oraz nieprzeliczone dotychczas zapasy amunicji.

Hutnictwo żelazne w Polsce

będzie uzależnione od czynników rządowych

WARSZAWA, (PAT). — W dniu 11 maja r. b. minister przemysłu i handlu p. Antoni Roman, w obecności wiceministra dr A. Rosego, dyr. Dep. Górniczo-Hutniczego Cz. Pechego oraz nacz. Wydziału Hutniczego inż. W. Robowskiego, przyjął przedstawicieli hutnictwa żelaznego. W imieniu tego hutnictwa prezes Wspólnoty Interesów Wiktor Przedpelski poinformował pana ministra, że polskie hutnictwo żeyazne, świadome tych wielkich zadań i pracy, jakie stoją przed nim, postanowiło zrzeszyć się w „Naczelną Organizację Hutnictwa Żelaznego".

Zadaniem organizacji będzie stworzenie warunków harmonizujących współpracę wszystkich czynników zainteresowanych w produkcji i zbycie wytworów hutnictwa żelaznego.

Jednocześnie został złożony panu ministrowi projekt statutu mającej powstać organizacji — z prośbą o jego zatwierdzenie.

W celu zapewnienia ciągłości pracy powstającej organizacji, odnośny paragraf statutu przewiduje, że żaden z członków założycieli nie może wystąpić z organizacji przed upływem pierwszych 4 lat, ponadto huty przyjęły na siebie zobowiązanie, że w powyższym okresie wybór prezesa i wiceprezesa będzie przedstawiony do zatwierdzającej wiadomości pana ministra przemysłu i handlu.

W odpowiedzi pan minister zapewnił o swym przychylnym stanowisku do powstającej nowej organizacji zaznaczając, że mając od tąd do dyspozycji naczelną organizację, będzie mógł zasięgać jej opinii w sprawach, dotyczących całokształtu hutnictwa, wreszcie pan minister wyraził nadzieję, że w najbliższym czasie po zatwierdzeniu statutu, odbędzie się ukonstytuowanie władz organizacji i rozpocznie się jej działalność.

Dwie katastrofy szybowcowe w Tatrach

ZAKOPANE, (PAT). — W Bukowinie pod Zakopanem wydarzyła się katastrofa szybowcowa, której ofiarą padł pilot Jan Schray z Łodzi.

Katastrofa nastąpiła w momencie lądowania na skutek skapotowania szybowca, który wystartowawszy z Tęgoborza do lotu nad Tatrami, po dokonaniu tego lotu miał odbyć drogę powrotną.

Szybowiec uległ kompletnemu zniszczeniu, a pilot odniósł poważne obrażenia.

W tym samym dniu w Białym Dunajcu szybowiec „CWS—5" Aeroklubu Krakowskiego, pilotowany przez p. Duszika, wracający z lotu nad Zakopanem, dokąd został przyholowany przez samolot — zmuszony został w Białym Dunajcu do lądownia w niedogodnych warunkach na skutek zbiegowiska ludzi. Podczas lądowania szybowiec został poważnie uszkodzony. Pilot wyszedł bez szwanku.

Pożegnanie p. Ludkiewicza prezesa Banku Rolnego

WARSZAWA (Pat). Wobec kończącej się w dniu 15 bm. kadencji dotychczasowego prezesa Państwowego Banku Rolnego, p. Seweryn Ludkiewicz, opuszcza swe stanowisko przechodząc w najbliższych dniach na emeryturę.

W dniu dzisiejszym na pożegnanie p. prezesa Ludkiewicza p. wicepremier i minister skarbu inż. Eugeniusz Kwiatkowski wydał śniadanie, w którym wzięli udział: minister rolnictwa i reform rolnych Poniatowski, podsekretarz stanu w ministerstwie skarbu p. Morawski i p. Grodyński, prezes Banku Polskiego, szefowie banków państwowych, PKO oraz wyżsi urzędnicy Ministerstwa Skarbu.

Akademicki chór węgierski przybył do Lwowa

LWÓW, (PAT). — Pociągiem z Wilna przybył do Lwowa chór studentów uniwersytetu w Szeged. Gości węgierskich powitał imieniem komitetu prof. Weigel, po czym chór techników odśpiewał hymn narodowy węgierski. W odpowiedzi na serdeczne powitanie dziekan uniwersytetu w Szeged dr Hildebrandt Varkonyi podziękował za serdeczne przyjęcie, po czym chór węgierski odśpiewał „Jeszcze Polska nie zginęła".

Goście węgierscy wystąpili w piątek wieczorem z koncertem w sali Polskiego Tow. Muzycznego.

Sowiety nie dopuściły do uczczenia Marszałka J. Piłsudskiego w rocznicę Jego zgonu

MOSKWA, (PAT). — Nabożeństwo żałobne w trzecią rocznicę śmierci Marszałka Piłsudskiego w Kijowie nie mogło odbyć się, ponieważ ksiądz został aresztowany, a kościół zamknięty. Konsul R. P. Matusiński oraz członkowie konsulatu zgromadzili się przy odbiorniku radiowym i wysłuchali w skupieniu audycji żałobnej z Warszawy.

Również w Mińsku z powodu zamknięcia jesienią r. ub. katedry, jedynego kościoła polskiego, nabożeństwo nie odbyło się. Personel konsulatu uczcił rocznicę zgonu Marszałka Piłsudskiego wysłuchaniem audycji żałobnej, podanej przez Polskie Radio.

Anglia i Ameryka interesują się uchodźcami z Austrii

ŁONDYN (Pat). Według kół dyplomatycznych rząd brytyjski gotów jest wziąć udział w proponowanej przez St. Zjednoczone konferencji do spraw zbadania położenia uchodźców niemieckich i austriackich. Wybór Evian, jako miejsca tej konferencji został zaaprobowany.

Postępy wojsk gen. Vareli

SARAGOSSA, (PAT). — Korespondent Havasa donosi, że wojska gen. Vareli postępując ciągle naprzód na odcinku środkowym frontu Teruel, zajęły m. Fortanete na drodze Teruel — Albocager. Obecnie powstańcy są już panami tej drogi na całej jej długości.

Habsburg Habsburgowi zarzuca mezalians i wyklucza go z rodziny

WIEDEŃ, (PAT). — Wczoraj odbył się w Wiedniu w katedrze św. Stefana ślub arcyksięcia Karlosa Habsburga z panną Kristą Satzger von Balvanios, córką obywatela ziemskiego na Węgrzech.

Arcyksiążę otrzymał niezwłocznie po ślubie od Ottona Habsburga pismo, że na mocy obowiązujących ustaw w rodzinie Habsburgów przestał być członkiem tej rodziny, gdyż przez małżeństwo popełnił mezalians.

Kronika telegraficzna

— **Trybunał Oviedo** skazał na karę śmierci niejakiego Jose Carvajol, który był w swoim czasie szefem policji republikańskiej w Caldas. Carvajol oskarżony był o współudział w zamordowaniu lub wydaniu rozkazu zamordowania 900 osób w ciągu swego urzędowania.

— **Turecki prezes rady ministrów** Dżelal Bajar i minister spraw zagr. Turcji Rusztu Aras wyjechali wczoraj w nocy z Białogrodu do Sofii.

Przyjazd do Wilna dyr. Funduszu Pracy

Wczoraj do Wilna przybył dyrektor Głównego Funduszu Pracy p. Gnoiński. Dyr. Gnoiński odbył konferencję z p. wojewodą Bociańskim i dokonał lustracji agend biura Funduszu Pracy przy ul. Jakuba Jasińskiego.

Brazylijskie niespodzianki

Zamach integralistów na prezydenta Brazylii i reprezentowany przezeń ustrój spalił na panewce. Komunikaty prasowe przynoszą ciekawe szczegóły kilkogodzinnej, tak typowej dla stosunków południowo-amerykańskich „rewolucji".

PREZYDENT VARGAS.

Zapewne największą niespodzianką dla zamachowców-ryzykantów była determinacja samego prezydenta Vargasa. Starszy już bądź co bądź człowiek stanął przy karabinie maszynowym i — nie zważając na przewagę liczbową „rewolucjonistów" — kropił do napastników z mitraliezy w ciągu dwóch godzin, zanim nadeszła odsiecz. W pobliżu pałacu padło 9 zabitych i 20 rannych. Część z nich unieszkodliwił prezydent Vargas własnoręcznie.

Czyn prezydenta świadczy dobitnie o osobistych walorach pierwszego obywatela Brazylii. Ocenili to należycie mieszkańcy Rio de Janeiro, urządzając — po stłumieniu ruchawki — spontaniczną owację pod prezydenckim pałacem.

AMERYKAŃSKIE REWOLUCJE.

W łacińskiej Ameryce rewolucje stanowią zjawisko niemal tak codzienne jak kryzysy gabinetu we Francji. Jak w Paryżu człek budzi się, sięga po poranne gazety i dowiaduje się z nich o nowym gabinecie, o którym wczoraj nikt nie wiedział, tak w Rio de Janeiro czy Buenos Ayres czy Limie czy Santiago: zasypia się przy jednym prezydencie, a budzi się nie raz przy innym. Błyskawiczne, trwające parę godzin zaledwie rewolucje, pałacowe zamachy stanu, oszałamiające swym tempem przewroty i zmiany ustroju są specjalnością kąpanych w gorącej wodzie caballeros z południowo-amerykańskich republik.

KULISY.

Kulisy takich operetkowych, acz przeważnie dosyć krwawych rewolucyj są naogół przejrzyste. Taki czy owy północno-amerykański trust ewent. ten czy ów „król" z Chicago, San Francisco czy Bostonu pragnie uzyskać koncesję na kopalnie cyny, miedzi, srebra, na kauczukowe plantacje, mahoń czy heban, na operacje finansowe czy coś w tym rodzaju. Dyktator X czy prezydent Y nie chce Yankesowi takiej koncesji udzielić. I oto podłoże „rewolucji" gotowe. Puszcza się w ruch kilkunastu sprytnych agentów, asygnuje się pewną kwotę na „posmarowanie" pewnych osób i pewnej nocy mieszkańcy jakiegoś Rio Grande do Sul czy innej Bahia Blanca słyszą terkot karabinów maszynowych, tupot żołnierskich kroków, wreszcie okrzyki: „Evviva"! na cześć tego, kto stał się panem sytuacji. W omawianym, brazylijskim wypadku panem sytuacji pozostał prezydent Vargas. Radosne okrzyki skierowały się więc pod jego adresem. Fortuna mogła jednak przybrać inny obrót.

DOŻYWOTNI DYKTATORZY.

Zdarza się, iż prezydent którejś z łacińskich republik amerykańskich usadawia się na swym prezydenckim fotelu tak mocno i rządy sprawuje tak solidnie, że żadne podziemne machinacje wrogów nie mogą go obalić. Gdy zaś do tego się doda zaufanie obywateli, popularność w stolicy i na prowincji, dobrobyt gospodarzy kraju i brak odpowiednio uzdolnionych czy szczęśliwych kontrkandydatów, to się zrozumie łatwo, że mogą upłynąć długie lata, może upłynąć życie danego prezydenta, zanim ktoś zajmie jego miejsce. Dla kraju taka dożywotnia prezydentura, czy dyktatura ma nieraz błogosławione skutki, ze względu na trwałość i ciągłość rządów jako też konsekwencję jednego ustroju, systemu, reżimu, zwłaszcza o ile ten system harmonizuje z potrzebami danej republiki.

BRAZYLIA.

Olbrzymia, największa ze wszystkich państw południowo-amerykańskich republika brazylijska, której obszar przewyższa dwadzieścia kilka razy obszar Rzeczypospolitej, a ludność wynosi zaledwie 30 milionów stanowi po dziś dzień najmniej bodaj zbadany kraj na świecie. Zwłaszcza nie wiele wiemy o dziewiczych puszczach w górnym i środkowym dorzeczu Amazonki i jej dopływów: Jurua, Purus, Madeira, Tapajoz, Xingu Rio Negro. Puszcze te objęte wspólną, ogólnikową nazwą Selvas oddawna już podniecają ciekawość podróżników i uczonych. Jak dotychczas jednak wyprawy w głąb Brazylii nie mogły się poszczycić większymi sukcesami. Zielone piekło, nieprzebyła dżungla z jej gąszczem, żmijami, żółtą febrą i zatrutymi strzałami dzikich szczepów indyjskich stawiają zaciekły opór najbardziej bohaterskim wysiłkom ludzi typu chociażby płk. Fawcette'a, co przed kilku laty pogrążył się w tę otchłań i zginął bez śladu, stając się mitem i legendą o coraz to fantastyczniejszych aspektach.

Brazylia — kraj kontrastów, kraj wspaniałego w swym wielkomiejskim przepychu Rio de Janeiro, o najpiękniejszej w świecie (po Neapolu) zatoce i niezrównanych bulwarach wysadzanych egzotycznymi palmami, kraj imponującego posągu Zbawiciela, co ze szczytów błogosławi tej podzwrotnikowej ziemi, a zarazem kraj, którego wnętrza nie tknęła stopa cywilizowanego człowieka i którego flora, niby olbrzymi polip wsysa w siebie bezlitośnie wszystko, co usiłuje się jej przeciwstawić lub zgłębić jej tajemnice.

Brazylia — kraj wielkich bogactw naturalnych: złota, srebra, diamentów, miedzi, bawełny kawy, kauczuku, chininy, trzciny cukrowej, cennych gatunków drzewa, zboża i korzeni. Zorganizowana stanami (Estados Unidos do Brazil), ceniąca nade wszystko wolność, mająca w herbie miecz, gwiazdy i pamiętna dla niej datę 1889 r. proklamowania republiki, rządzona przez dzielnego prezydenta Vargas, którego męstwo przejawiło się świeżo w bohaterskiej obronie stanowiska i pałacu — ma Brazylia przed sobą wspaniałe widoki rozwoju. Jej ogrom predestynuje ją do zajęcia wśród republik łacińskich Ameryki Południowej pierwszorzędnego stanowiska, zaś warunki przyrodzone — do cywilizacyjnej walki człowieka z żywiołowymi siłami dziewiczej natury.

N.

Niedomagania przemysłu ludowego i chałupniczego

Odbyło się ostatnio posiedzenie Międzyministerialnej Komisji do Spraw Przemysłu Ludowego, Domowego i Chałupniczego. W posiedzeniu tym wziął udział delegat Wileńskiej Izby Przemysłowo - Handlowej. Rozważane były zagadnienia kredytu dla tych gałęzi przemysłu.

Jeżeli chodzi o bolączki i niedomagania przemysłu ludowego, to na plan pierwszy wysuwa się tu zagadnienie taniego i długoterminowego kredytu. Na posiedzeniu zastanawiano się nad sprawą tworzenia kas bezprocentowych. Ta forma kredytowa znalazła jednak wielu oponentów, którzy twierdzili, że kasy bezprocentowe nie spełniają swej roli, mają one raczej w pewnym sensie znaczenie charytatywne, w mniejszym jednak stopniu przyczyniają się do rozbudowy wytwórczości. Potrzeba jest natomiast i to wielka, stworzenia taniego, nisko oprocentowanego i długoterminowego kredytu, który jedynie będzie mógł przyczynić się do pomyślniejszego rozwoju tej gałęzi wytwórczości.

Dotyczy to również w dużym stopniu i przemysłu chałupniczego, który ilościowo reprezentuje w Polsce, a zwłaszcza na terenie Ziem naszych bardzo poważną siłę. Sprawa komplikuje się jeszcze tym, że chałupnicy nie są w dostatecznym stopniu bronieni przez ustawy.

Na komisji podnoszona była potrzeba rozwiązania tej sprawy w drodze wydania specjalnej ustawy, którąby gwarantowała chałupnikiem minimum płac i uprawnień.

W rezultacie wyłoniona zostanie ściślejsza Komisja, która opracuje odpowiednie projekty.

Popierajcie pierwszą w Kraju Spółdzielnię Przeciwgruźliczą w powiecie wileńsko - trockim

Wezwanie Komitetu Pomocy Zimowej

Miejski Komitet Obywatelskiej Zimowej Pomocy Bezrobotnym w Wilnie wzywa wszystkich obywateli, którzy nie uiścili świadczeń na Pomoc Zimową — do spełnienia swego obowiązku przez wpłacenie ustalonych świadczeń na konto czekowe Wojewódzk. Komitetu Obywatelskiego Nr. 70,204, względnie na ręce inkasentów, lub też do Biura Komitetu w terminie do dnia 15 maja rb.

Odwołania od wysokości ustalonych świadczeń można składać do Biura Miejskiego Komitetu, przy ul. Helmańskiej Nr 3 w tymże terminie do dnia 15 maja rb.

Po upływie wskazanych terminów — Miejski Komitet przystąpi do napiętnowania publicznego — osób uchylających się od spełnienia obowiązku obywatelskiego.

Automatyczne skreślenie zaległych i bieżących świadczeń na Pomoc Zimową stosowane nie będzie.

Miejski Komitet Obywatelski Zimowej Pomocy Bezrobotnym w Wilnie.

NA WIDOWNI

NIEMIŁY PREZENT DLA CZECHÓW.

Na pokładzie statku „Batory", który w dniu 26 bm. zawinie do portu gdyńskiego, przybywa specjalna delegacja Słowaków amerykańskich z dokumentem historycznym, t. zw. „umową pittsburską". Umowa ta zawarta w Ameryce podczas wojny światowej między Słowakami a Czechami, gwarantuje obu narodom równe prawa ustrojowe w powstającej w owym czasie Republice Czechosłowackiej. Objąwszy jednak władzę, Czesi nie zwracali uwagi na tę umowę, kwestionując nawet jej istnienie. Chcąc zadać kłam twierdzeniom czeskim Słowacy amerykańscy wysyłają obecnie do Europy specjalną delegację z wiarygodnym odpisem umowy pittsburskiej. W Gdyni przywita delegację grupa posłów słowackich z Czechosłowacji.

KONFISKATA LISTU H. LIEBERMANA.

Niedzielny numer socjalistycznego „Nowego Głosu Przemyskiego" został skonfiskowany z powodu umieszczenia listu H. Liebermana.

PROJEKTY SĄDÓW GMINNYCH.

Wysunięty ostatnio projekt powołania do życia sądów gminnych zyskał sobie duże znanie w sferach rolniczych. Na szeregu zebrań organizacyj rolniczych i oświatowych w Kieleczczyźnie powzięło już konkretne uchwały w tym względzie.

Projekt sądów przewiduje ich powszechność i oddaje im do załatwienia szereg spraw i sporów sąsiedzkich.

KTO BĘDZIE PREZESEM STR. PRACY W KRAKOWIE?

W najbliższym czasie nastąpi ukonstytuowanie się zarządu grodzkiego Stronnictwa Pracy w Krakowie. Wśród kandydatur na prezesów wymienia się między in. red. dr Warchałowskiego, pułk. Pietronia, p. Zydronia i por. Kurka.

SĄD APELACYJNY ZATWIERDZIŁ ZAWIESZENIE „NOWEJ PRAWDY"

Zawieszenie „Nowej Prawdy" zostało jak wiadomo, zatwierdzone przez Sąd Okręgowy. Od decyzji tej wydawnictwo „Nowej Prawdy" odwołało się do Sądu Apelacyjnego, który decyzję Sądu Okręgowego zatwierdził.

Uciekinierzy

Podczas gdy wojska gen. Franco w szybkim tempie posuwają się w kierunku Barcelony, z czerwonej Hiszpanii morzem i lądem ciągną tysiące uciekinierów. Na zdjęciu transport b. żołnierzy armii marksistowskiej na pokładzie angielskiego okrętu wojennego.

Głupstwa o Paryżu

(Korespondencja własna)

Paryż, w maju.

1.

„Anschluss" został dokonany również w Paryżu. Na rue Auber znajdowało się turystyczne przedstawicielstwo austriackie, coś w rodzaju naszego „Orbisu". W kilka dni po hitlerowskim marszu na Wiedeń pisma paryskie zapytywały: „A co będzie teraz z biurem podróży na rue Auber?" Niemcy po prostu dokonali i tutaj Anschlussu. Nad luksusowym sklepem olbrzymi czerwony napis: „Allemagne" — na witrynie prospekty podróży po Niemczech i po Austrii, plastyczna mapa nowych, zjednoczonych Niemiec — („L'Allemagne, le 11. IV 1938") oraz portret Hitlera. Los, zawsze ironiczny, chciał, że przy tej samej ulicy mieści się „Intourist", dawniej niesłychanie popularne i kwitnące, dziś niemal że opuszczone biuro propagandy ZSSR.

Właściwe przedstawicielstwo turystyczne Niemiec znajduje się przy Avenue de l'Opera; narazie jest zamknięte z powodu **powiększania lokalu.** Niemcy za pośrednictwem wielkich afiszów zapraszają Francuzów do siebie, **„na radosną Wielkanoc".** I nie trzeba sądzić, że nikt nie pojechał. Mimo zawsze lansowanej, idiotycznej nienawiści francusko - niemieckiej, zainteresowanie Niemcami jest olbrzymie. Pisma wszelkich odcieni przynoszą sprawozdania i rozważania na temat stosunków w sąsiedzkim kraju, a ocena tej sytuacji niezawsze bywa negatywna. Zresztą nie tylko kwestie intelektualne wchodzą tutaj w grę. Cudzoziemiec ze zdziwieniem spostrzega markę „made in Germany" na płaszczu półjedwabnym w wielkim magazynie nowości. I Francuz ten zwłaszcza spod sztandaru Bluma, Rosenfelda, Goldschmida, Scotinos'a i Goldzicher'a (wymieniłem tu kilku czynnych francuskich polityków lewicowych) kupuje wytwory niemieckie, ponieważ często są tańsze, niż francuskie.

2.

Problem tak dla nas aktualny: motoryzacja. Francja posiada o pół miliona więcej samochodów, niż Niemcy (przedanschlussowe), mając mniejsze zaludnienie. Oznacza to, że Francja jest jednym z najbardziej zmotoryzowanych krajów w Europie. Samochód we Francji nie jest przedmiotem luksusu, posiada go nie tylko burżuj - finansista, ale każdy urzędnik bankowy, większość profesorów, nauczycieli a przede wszystkim bardzo dużo handlarzy, właścicieli małych sklepików, księgarenek, piekarni, a nawet kiosków z gazetami. We Francji niemal nie używa się słowa „motoryzacja" (ani w znaczeniu psychicznym ani fizycznym), ponieważ jest to problem nieaktualny. Świetne drogi, tania benzyna, wolny import samochodów i swój własny bardzo rozwinięty przemysł sprzyjają nabywaniu samochodów. Okazyjnie można nabyć samochody od 500 zł zaczynając. To też spotyka się tu najbardziej obdrapane i przestarzałe modele obok luksusowych, aerodynamicznych maszyn.

Jeden Paryż posiada o wiele więcej samochodów niż cała Polska (czytelników, którzy łakną ścisłych danych odsyłam do „Małego Rocznika Statystycznego") Oczywiście wiążą się z tym dziesiątki problemów, które należało rozwiązać. Ruch samochodowy i to tak wybitnie ożywiony, wymaga miejsca dla maszyn. Paryż obok wspaniałych bulwarów posiada tysiące wąskich, krętych uliczek, na których niesposób wyminąć się — dlatego na tylu ulicach wprowadzono ruch jednostronny. Bardzo udatnym pomysłem jest ustawianie taksówek, wyczekujących na gości pośrodku ulicy. W ten sposób miejsce po bokach zostaje do dyspozycji aut prywatnych i będących w ruchu, oprócz tego auta stojące po środku ulicy są doskonałą barierą, zapobiegającą przejeżdżania z jednej strony na drugą *). Skomplikowany ruch i bardzo kawalerski system jazdy spowodował zastosowanie wszelkich możliwych systemów sygnalizacyjnych: od wzrokowych, dźwiękowych, umieszczonych na słupach, latarniach, na samej jezdni aż do automatycznych. Wielka ilość wypadków możliwa przy takim ruchu wymaga utrzymywania całej armii policjantów — w godzinach silnego ruchu stoi ich niekiedy po 4 na każdym skrzyżowaniu. Specjalnie drażniące są niedziele, kiedy wprawdzie ruch gwałtownie się zmniejsza, ale brak sygnałów (pozostają tylko automatycznie migające światła ostrzegawcze) oraz harce amatorów - szoferów, którzy dosiadają auta zaledwie raz na tydzień — zmuszają do bardzo ostrożnego poruszania się po ulicach miasta.

Równie skomplikowana jest kwestia garażowania. Z powodu braku dogodnych i przestronnych garaży w dostatecznej ilości dla tak olbrzymiej liczby samochodów bardzo wiele aut nocuje po prostu na ulicy Tu już wchodzi w grę kwestia zaufania do przechodniów, że nie zaczną dobierać kluczy do auta i nie skradną go. Można to ostatecznie nazwać uczciwością, w każdym razie jest ona zagwarantowana olbrzymimi karami za kradzież. Na tym polega ta zdumiewająca nonszalancja wszystkich sklepikarzy: magazyny żywnościowe (z wyjątkiem piekarni) rozkładają swoje towary na chodniku, przed sklepem. Jeśli się chce np. kupić cytryny, należy ją wziąć, iść do sklepu i dopiero szukać gospodarza. To samo jest z książkami, które można przeglądać na ulicy godzinami. Stoją one zupełnie bez żadnego dozoru, na chodniku. Jeśli już mowa o uczciwości kupieckiej, to uderza tu jeszcze jedna cecha, do której nie jesteśmy przyzwyczajeni ze względu na naszą swoistą strukturę handlu. Jeśli w sklepie danym nie ma jakiegoś przedmiotu, którego klient szuka, albo też który jest wydaje się klientowi za drogi, gospodarz wskazuje mu adres do następnego sklepu, albo hurtowni, gdzie można bez trudu załatwić sprawunek.

Osobliwością ruchu kołowego Paryża jest stosunkowo wielka ilość rowerów (oczywista nie tak olbrzymia jak w Amsterdamie czy Kopenhadze). W niedzielę można ujrzeć staromodne tandemy (rowery na dwie osoby) na których młode małżeństwa, często z małym dzieckiem na ramie wyruszają na zamiejską wycieczkę.

crnö.

*) Na Champs Elysées samochody zatrzymują się poprostu na chodniku, zostawiając mniej niż połowę jego dla pieszych.

MUSSOLINI — LOTNIK

Nauczył się kierować samolotem w roku 1920

Zarówno zwolennicy jak wrogowie przyznają, że Mussolini jest człowiekiem nawskroś współczesnym, że jest dyktatorem nie z nazwy tylko, gdyż rządzi nim silniejsza ponad wszystko namiętność rządzenia i decydowania o wszystkim. Jedną z licznych specjalności Mussoliniego jest lotnictwo.

On sam jest od szeregu lat lotnikiem i lata bardzo często. Lotnikami są jego synowie, Vittorio i Bruno. Lotnikiem jest jego bratanek Vito Mussolini, wydawca głównego organu dyktatora włoskiego, mediolańskiego „Popolo d'Italia", którego kierownikiem przez długi czas był zmarły brat Benita, Arnaldo. Lotnikiem również jest zięć Mussoliniego, obecny minister spraw zagranicznych, Gaetano Ciano. Jest rzeczą ciekawą, że Mussolini, który taką wagę przywiązuje do podkreślenia związku między faszystowskim państwem a starożytnym Rzymem, który pod tym kątem widzenia przeprowadza roboty na olbrzymią skalę w Rzymie, równocześnie jest znawcą i miłośnikiem nowoczesnej techniki.

W rozmowie z pewnym dziennikarzem francuskim w ten sposób podał powody, dla których taką wagę przywiązuje do lotnictwa: „Zacząłem latać w 1913 r. Postanowiłem dać przykład, gdyż przyszłość mojego kraju leży w powietrzu. Polityk musi wskazywać drogi, a to jest ważniejsze od pisania książek lub układania autobiografii".

Generał Douhet w rozprawach swoich postanowił tezę o prymacie wojny i broni powietrznej, a Mussolini wyciągnął stąd praktyczne konsekwencje, stając się lotnikiem i pociągając swoim przykładem rodzinę, współpracowników, ministrów, urzędników itd. Nie ma obecnie niemal nikogo wśród kierujących mężów stanu włoskich, kto by nie posiadał dyplomu lotnika. Odnosi się to również do ludzi starszych. Znane są wyprawy lotnicze marszałka Balbo. Synowie Mussoliniego, Vittorio i Bruno, wzięli udział w wojnie abisyńskiej w charakterze lotników, a hr Ciano — jak powiadają dziennikarze włoscy — wylądował w Addis Abebie znajdującej się w ręku Abisyńczyków i z trudem tylko wzniósł się na nowo w powietrze, aby powrócić do włoskich linij. Bruno Mussolini wziął udział w wojnie hiszpańskiej po stronie Franco jako lotnik i uczestnik w wielkim locie z Rzymu do Rio de Janeiro.

Mussolini nauczył się kierować samolotem w r. 1920, a więc na dwa lata przed marszem na Rzym. Był wtedy wydawcą „Popolo d'Italia", a jego nauczycielem był znany lotnik Redaelli, który napisał o tym okresie interesującą broszurę. Mussolini otrzymał dyplom lotnika po 18 lotach, trwających łącznie 8 godzin. Raz roztrzaskał mu się aparat przy lądowaniu, on sam odniósł ranę i musiał przez 15 dni leżeć. W marcu r. 1921 Mussolini jako poseł zażądał w parlamencie reorganizacji i zwiększenia armii powietrznej i wskazał na konieczność zainteresowania całego kraju sprawami lotnictwa. W rok potem jako szef rządu przystąpił sam do urzeczywistnienia tego postulatu.

Jednym z głównych czynów Mussoliniego na tym polu jest stworzenie aeronautycznych baz i prób w Guidonii, która stała się niejako akademią włoskiego lotnictwa. Miejscowość ta leży w odległości 25 km od Rzymu w kierunku do Tivoli, u podnóża Monte Celio. Nazwa pochodzi od generała Guidoni, który stracił tam życie w r. 1928, skacząc z samolotu na spadochronie. Mussolini odwiedza Guidonię bardzo często i zaprasza tam również swoich politycznych i wojskowych przyjaciół z zagranicy. Udaje się tam zwykle pilotowanym przez siebie samolotem. W styczniu 1937 r. po złożeniu egzaminów i dokonaniu prób uzyskał dyplom lotnika wojskowego.

Gdy raz o mało nie padł ofiarą wypadku, wezwany został przez głośnego polityka faszystowskiego posła Farinacci'ego w „Regime Fascista", aby nie narażał węcej swego życia, gdyż wypadek może się zawsze zdarzyć, a Włochy mają tylko jednego Mussoliniego, którego życie dla nich jest święte. Mussolini odpowiedział na to krótko: „Kochany Farinacci (pod tym narysował wielki samolot) volare necesse est! (latanie jest koniecznością!) Mussolini, minister lotnictwa".

Sukcesy lotnictwa włoskiego polegają na tym, że jego zwierzchnicy niemal wszyscy od 16 lat zajmują te stanowiska. Szefowie lotnictwa włoskiego, jak Balbo i Valle, są nie tylko teoretykami ale praktykami. I tak podsekretarz stanu Valle pierwszy wypróbował nowy spadochron w szkole lotniczej w Orvieto. Mussolini jednym słowem spopularyzował swoim przykładem i działalnością sprawę lotnictwa we Włoszech, urzeczywistniając swoją zasadę, na mocy której przyszłość Włoch znajduje się w powietrzu.

Nastroje wśród dzieci sudeckich i litera „h"

W organie mniejszości niemieckiej w Czechosłowacji „Die Zeit", wychodzącym w Pradze, ukazała się ciekawa wiadomość, która świadczy o nastrojach nurtujących obecnie nawet wśród dzieci szkół powszechnych na terenie zamieszkałym przez Niemców sudeckich. Mianowicie w szkole powszechnej w Cheb zdarzył się charakterystyczny wypadek. Nauczyciel polecił dzieciom podanie mu szybko słów, zaczynających się na literę „h", które on następnie będzie wypisywał na tablicy. Pierwsze dziecko zapytane przez nauczyciela krzyknęło: „Hitler". Nauczyciel wtedy powiedział, że to słowo mu nie odpowiada i drugiemu dziecku polecił wymienić inne słowo. „Henlein" — odpowiedziało drugie dziecko bez namysłu. Wówczas nauczyciel zwrócił się do dzieci z poleceniem, by nie wymieniały nazwisk polityków. Gdy mimo to trzecie dziecko powiedziało „Hodża" i to nazwisko napisł nauczyciel na tablicy, zaznaczył jednak, żeby już nie wymieniali nazwisk, tylko rzeczowniki. Po tej uwadze czwarte dziecko wymieniło słowo „Hakenkreutz" (swastyka). Wówczas nauczyciel zrezygnował już z litery „h" i przeszedł na inną literę.

Proces Michalskiego i Idzikowskiego w Warszawie

W środę od rana miał zeznawać św. Bronisław Kowalski, dyrektor „Wspólnoty Interesów". Wobec nieprzybycia jego na rozprawę sąd przesunął termin jego zeznań na 19 bm. Drugi z wokandy świadek Sankowski szwagier Michalskiego, nadesłał z więzienia, gdzie przebywa na mocy wyroku skazującego go na 5 lat — pismo, w którym prosi sąd o zwolnienie go od zeznań, gdyż byłyby one dla niego krępujące ze względu na powinowactwo z oskarżonym. Świadek Chmurzyński również nie przybył. Prokurator zgłosił o nie przesłuchiwanie wyznaczonych na dzień wczorajszy świadków Zandberga i Darowskiego, kierowników „Frampolu", ponieważ, daniem prokuratora, zbyt wąska bariera odgradza ławę oskarżonych od tych dwóch świadków. Zeznania ich — wywodził prokurator — mogłyby ich narazić na zarzut popełniania przestępstw. Oponował przeciwko temu wnioskowi adw. Hecht, podkreślając, że są to świadkowie dla sprawy bardzo istotni. Adw. Freyer, obrońca Miazgi, przyłączył się do wniosku prokuratora. Sąd postanowił przesłuchać tych świadków bez przysięgi i po uprzedzeniu ich, że na niektóre pytania mogą nie odpowiadać.

Przystąpiono do badania świadka Kamockiego. Był on w przeciągu 11 lat mechanikiem w „Frampolu". Mówi, że personel był opłacany licho i nieregularnie, że wykonanie zamówień było tandetne, że brakowało siły napędnej, skutkiem czego jeden z trzech warsztatów, to znaczy młyn, tartak, bądź też elektrownia były nieczynne. Miazga jeździł ciągle do Warszawy i wywoził tam pieniądze, ale wracał zawsze bez pieniędzy. Michalski przyjeżdżał również do „Frampolu". Ilekroć spodziewano się jego przybycia, zawsze czekał na niego stół nakryty z obfitym przyjęciem. Dopiero kiedy sobie podpił, wychodził, jak się świadek wyraża, na plac. Dalej świadek stwierdza, że kiedy Miazga zwierzył mu się z zamiarem założenia na tym samym terenie przędzalni, a świadek zapytał na to: za co! — usłyszał odpowiedź:

— Zadłużenie nasze nie sięga jeszcze miliona, kiedy do tego dojdziemy, dopiero staniemy na nogi.

— Jakto!

— Bardzo proste. Bo ogłosimy upadłość i zapłacimy grosze.

Świadek Zandberg zeznaje, że Michalskiego znał za czasów akademickich i żył z nim dobrze. Po kilku latach niewidzenia się spotka się z nim i zaczął mu opowiadać o swoim złym stanie majątkowym, bo właśnie zbankrutował na własnym przedsiębiorstwie p. f. „Braze. Michalski zetknął go z Miazgą i po kilku rozmowach zawarli ustną umowę, na której mocy świadek objął kierownictwo warszawskiego biura „Frampolu", a po paru latach został prokuratorem. Na pytanie sędziego, jakie były funkcje świadka w tym biurze, odpowiada on, że właściwie żadne. Obejmując tę posadę nie miał pojęcia o stanie majątkowym „Frampolu". Weksle, o których nie wiedział, bo nie były zapisane w rejestrze, wypływały jak spod ziemi. Trzeba było je prolongować. Świadek zorientował się wkrótce, że ogólny szacunek „Frampolu" wynosi zaledwie 200 tys z czymś, a zadłużenie blisko pół miliona. Wtenczas na konferencji odbytej z Miazgą i Michalskim, który, jak świadek twierdzi, był zrozpaczony tym stanem interesów, kiedy mu się na nie oczy otworzyły, zaproponował taki plan sanacji finansów „Frampolu":

Uregulować sprawy wekslowe, rozszerzyć kredyt, aby interes stanął na nogi i starać się o sprzedawanie w Warszawie własnych towarów, a nadto wystarać się o korzystne dostarczanie zrębów pod budowę domów w Juracie. „Frampol" miał umowę z ordynacją Zamoyskich na 15 zrębów.

Niemniej jednak w Warszawie poza „kręceniem" wekslami nie miał on nic więcej do roboty. Jedyną dużą transakcją z czasów urzędowania świadka jaką zawarł „Frampol" było nabycie od firmy Cegielski lokomobili, która by miała stać się istotną maszyną napędną, mogącą obsłużyć wszystkie warsztaty pracy we „Frampolu".

Papież Pius XI o Niemczech

Korespondent „Paris-Soir", p. Louis Gillet, członek Akademii Francuskiej, który asystował w Rzymie przy uroczystościach w czasie pobytu kanclerza Hitlera, w ostatniej swej korespondencji (10 bm.) zdaje sprawę z wrażeń i rozmów, jakie miał z wybitnymi przedstawicielami sfer watykańskich.

Pisze on:

— Wyznam szczerze, iż na tle tych uroczystości, rozgrywających się na scenie Rzymu politycznego, najbardziej przykuwa uwagę osoba Tego, którego tu nie ma w tej chwili. Papież usunął się ze stolicy i Jego nieobecności wypełnia Rzym. Rzymu nie ma, Rzym jest z Nim.

„Miałem możność przeprowadzenia rozmowy — pisze dalej L. Gillet — z osobą z najbliższego otoczenia Ojca Świętego, z ust której usłyszałem, co Papież powiedział, gdy rozważana była kwestia wizyty kanclerza Rzeszy w Watykanie:

„Oglądałem w młodości mej powstanie pierwszego cesarstwa niemieckiego z Bismarckiem, oglądałem też jego upadek. Oglądałem też II cesarstwo z cesarzem na czele, który był bożyszczem Niemiec. Oglądałem z kolei jego upadek. Teraz oglądam wyniesienie się III Rzeszy...".

Dalej zaś opisuje p. Gillet wrażenia, jakie odebrał, będąc obecny na krótkiej audiencji, której udzielił Ojciec święty pielgrzymce wiernych w Castel Gandolfo.

Zasztyletowali adwokata

W Lesku koło Sanoka zamordowano we własnym mieszkaniu adw. dr Teodora Chyla.

Adw. Chyl we wtorek wieczorem bawił w kasynie urzędniczym, skąd przed północą udał się do domu. W środę rano znaleziono go martwego w gabinecie.

Dochodzenie ustaliły, że do mieszkania dra Chyla w samym centrum Leska w rynku, dostali się bandyci, którzy weszli przez bramę przed jej zamknięciem na strych i, korzystając z nieobecności adwokata, wybili otwór w powale, po czym dostali się do mieszkania i splondrowali je doszczętnie. Dr Chyl zastał bandytów w mieszkaniu. Rzucili się oni na niego i związali go sznurami, po czym ułożyli na kanapie w gabinecie. Najwidoczniej adwokat usiłował wezwać pomocy i wówczas bandyci zadali mu kilka ran nożem do rozcinania papieru, który znaleźli na biurku. Rany były śmiertelne. Sztylet znaleziono koło kanapy, na której leżały zwłoki.

Zamordowany adwokat był „starorusinem". Zbrodnia miała prawdopodobnie wyłącznie tło rabunkowe.

Pożar wsi w pow. postawskim

W ub. tygodniu na terenie pow. postawskiego wybuchły dwa wielkie pożary.

We wsi Androny w odległości 18 km od Postaw spłonęło około 50 budynków, będących własnością 13 rolników. Straty wynoszą około 20 tysięcy zł.

Z pomocą przy ratowaniu mienia przyszła Ochotnicza Straż Pożarna z sąsiedniego Kuropola.

Drugi pożar miał miejsce w Woropajewie, gdzie w majątku hr. Konstantego Przeździeckiego spłonął częściowo budynek administracyjny.

W. N.

Dwa nieszczęśliwe wypadki

Wczoraj zanotowano w mieście dwa nieszczęśliwe wypadki. Na ulicy Bukowej szybko jadąca fura ciężarowa najechała na bawiącego się na jezdni bez dozoru 3-letniego Tadeusza Statkiewicza (Bukowa 10).

Dziecko doznało poważnych obrażeń. Pogotowie przewiozło je w stanie ciężkim na oddział dziecięcy przy szpitalu Św. Jakuba. Woźnicę zatrzymano.

Nieszczęśliwemu wypadkowi uległ również wczoraj 18-letni Ignacy Szuszkiewicz (Horodelska 14). Chłopiec spadł z drabiny, doznając poważnych obrażeń. Pogotowie przewiozło go do szpitala Św. Jakuba. (c).

Zagadkowa śmierć 17-letniej dziewczyny

W bursie Litewskiej wydarzył się zagadkowy wypadek, który stanowi obecnie temat dochodzenia prokuratorskiego. Nagle zmarła 17-letnia wychowanka, Maria Żygasówna. Dziewczyna odznaczała się dotychczas dobrym zdrowiem i pogodnym usposobieniem. Wczoraj znaleziono ją w łóżku bez życia. Ponieważ lekarz nie mógł stwierdzić przyczyny zgonu, sprawę przekazano władzom sądowo śledczym, które poleciły przewieźć zwłoki do Instytutu Medycyny Sądowej celem dokonania sekcji. (c).

Furmanka pod pociągiem

11 bm. na szlaku Gieladnia—Podbrodzie pociąg osobowy najechał na niestrzeżonym przejeździe na furmankę Aleksandry Kulewiczowej ze wsi Góze, gm. podbrodzkiej. Furmanka została rozbita a koń skaleczony.

Klub, który walczy z chodzeniem bez kapelusza

W Rio de Janeiro powstał arcyciekawy klub. Różne już były oryginalne pomysły, jednak tym razem wysadzono się na coś zaiste niecodziennego. Mianowicie mężczyźni, którzy zapewne nic innego nie mają do roboty, założyli klub, który ma za zadanie realizowanie jedynego celu, do którego został zawiązany — do walki z tymi wszystkimi, którzy chcieliby chodzić bez kapelusza. Ma być przez nich w najbliższych dniach przeprowadzona propaganda przeciw wrogom kapelusza, a jednym z ciekawszych metod jej prowadzenia będzie wydanie odezw do kobiet by zdecydowanie bojkotowały mężczyzn, chodzących bez kapeluszy. Klub ogłosił już w swej jednodniówce, że brak kapelusza podczas spaceru z kobietą jest nie tylko brakiem elegancji, ale wprost ordynarnym zachowaniem się.

Książki nadesłane

„Kolektywy Rolne w Sowietach" Masłow Sergiusz — Inst. Wyd. „Biblioteka Polska" — Warszawa.

„Opowieści Zasłyszane" Joseph Conrad.

„Sześć opowieści" Joseph Conrad.

„Cierpkie pobratymstwo" Filochowski Wacław.

„Hormony" Stanisław Skowron — Książnica Atlas — Lwów - Warszawa.

„Podanie o Piaście" Kazimiera Jeżewska.

„Marionetki" Dr Jan Sztaudynger.

„Polityka Gospodarcza III Rzeszy" Leopold Caro i Żabko Potopowicz — Biblioteka Polskiego Tow. Ekonomicznego we Lwowie.

„Spółdzielczość Przemysłowa Wiejska" Stanisław Miłkowski. Nakł. Zw. Spółdz. Rolnicz. w Warszawie.

„Król" Jarosław Maria. Inst. Wyd. Biblioteka Polska — Warszawa.

Z wojny chińsko - japońskiej

Tank japoński, który wkroczył pierwszy do miasta Szantung, zajętego przez japońską piechotę.

Na czym polega neutralność USA?

Do krajów Dalekiego Wschodu — tak, do Hiszpanii — nie

Wkrótce rząd Stanów Zjednoczonych wypowie się w sprawie propozycji zniesienia embargo na wywóz broni do Hiszpanii, która została złożona przez senatora Nye. Wiadomo już, że prezydent Roosevelt, zainterpelowany przez dziennikarzy w tej kwestii, powołał się na deklarację oficjalną złożoną dawniej przez sekretarza Stanu, Cordell Hull'a. Aczkolwiek prywatne i pośrednie tylko, oświadczenie prezydenta pozwala wnioskować, iż zajmie on stanowisko nieprzychylne wobec wniosku senatora Nye, który wniósł rozdwojenie w szeregach członków komisji do spraw zagranicznych Kongresu.

Na razie kwestia ta, zasadnicza z punktu widzenia polityki zewnętrznej Stanów omawiana jest gorąco w prasie. Duże wrażenie i zainteresowanie wywołał ogłoszony w kwestii embargo i neutralności USA artykuł Waltera Lipmann, który ukazał się w kilku wielkich dziennikach

Lipmann pisze tak: „Ustanowiliśmy zakaz wywozu broni do Hiszpanii, gdyż sądziliśmy, iż w ten sposób popieramy sprawę utrzymania pokoju, nie zakazujemy natomiast wywozu broni i amunicji do krajów Dalekiego Wschodu, gdyż sądzimy, że opór stawiany przez Chińczyków sprzyja interesom naszego kraju".

„Jasnym jest, iż wykonanie praktyczne ustawy o neutralności USA utrwalonej przez Kongres podważa i niweczy zasadę neutralności Ameryki".

Sytuacja, w jakiej znaleźliśmy się, jest kłopotliwa. Sprzedajemy i dostarczamy broń, okręty, amunicję Chinom i Japonii powołując się na to, że oficjalnie wojny nie ma na Dalekim Wschodzie. Podtrzymujemy sami tę fikcję, ponieważ spodziewamy się, że Chiny wyjdą zwycięsko z walki z Japonią. Japonia nie śpieszy się z oficjalną deklaracją wojenną, co jest dla niej korzystne o tyle, że otrzymuje od nas broń, której sprzedaż i wysyłkę musielibyśmy wstrzymać w myśl prawa o neutralności, gdyby stan wojenny na Dalekim Wschodzie zaistniał oficjalnie".

„Nasze prawo o utrzymaniu neutralności należałoby zrewidować w ten sposób, iż Amerykanom przysługiwałoby prawo sprzedawania za gotówkę broni i amunicji krajom wojującym z tym jednak, iż handel odbywałby się na ryzyko dostawców amerykańskich. Embargo — czy to na podstawie proklamacji prezydenta, czy też z tytułu ustawy uchwalonej przez Kongres — jest niebezpieczne dla kraju".

„Rząd amerykański nie powinien znajdować się w sytuacji, która zmuszałaby go do przechylenia się w wykonywaniu prawa o neutralności na stronę Burgos czy Madrytu, Komitetu Nieinterwencji czy osi Berlin — Rzym, Chin czy też Japonii Do tego prowadzi ustawa o stosowaniu zakazu i jak długo ustawa ta będzie istniała, rząd będzie się znajdował w obliczu przymusu pobierania decyzji".

„Zasada, iż sprzedaż broni za gotówkę odbywa się na ryzyko sprzedającego, uchroni rząd przed takimi ewentualnościami, jakie są obecnie na porządku dziennym i — jak sądzę — będzie tym wyjściem z sytuacji, które zaaprobuje większość obywateli".

Jednocześnie przewodniczący do spraw zagranicznych Kongresu, Mac Reynolds, stwierdził, iż wniosek senatora Nye o zniesieniu embargo na wywóz broni do Hiszpanii będzie odrzucony zarówno w Izbie Deputowanych jak i w Senacie.

Wilno wyprzedziło Amerykę

Miniaturowe łodzie podwodne. Sensacyjny motor na wystawie poznańskiej

Parę lat temu na Wilii budził niezwykłą sensację wśród nielicznych widzów jakiś zagadkowy statek, który to zanurzał się całkowicie pod wodą to wypływał na powierzchnię, a jednak nie tonął. Była to

ŁÓDŹ PODWODNA

pomysłu słuchacza szkoły technicznej w Wilnie. Wynalazcy przyświecała ciekawa myśl. Oto dowodził, że duże i kosztowne łodzie podwodne w małym promieniu działania, szczególnie dla obrony wybrzeży i przerywania blokad, mogą być z powodzeniem i większym pożytkiem zastąpione przez małe zwinne paruosobowe łodzie.

Szczegóły wynalazku są tajemnicą wynalazcy. Mówiąc zaś ogólnikowo, „tankietka podwodna", szybka, zwrotna i nie dostrzegalna miała pełnić rolę „żywej torpedy". Mogła zbliska i skutecznie razić nieprzyjaciela, nie stanowiąc dla niego widocznego celu. Największą zaś zaletą tej łodzi był jej niski koszt budowy.

Łodzią podwodną wileńskiego wynalazcy zainteresowali się w swoim czasie „cywile". Chodzili dookoła, kręcili z niedowierzeniem głowami i orzekli, że

JEST TO UTOPIA.

Wynalazek — czy też ściślej pomysł do wynalazku, został pogrzebany. „Siedź młodzieńcze z Wilna cicho ze swoją liliputcią maszynką, kiedy tu cały świat buduje giganty!".

Upłynęło parę lat. I oto nagle prasa podaje:

„AMERYKA PRZYSTĄPIĆ MA DO BUDOWY MINIATUROWYCH ŁODZI PODWODNYCH,

mających zaledwie 16 m długości, uzbrojonych w dwie torpedy i posiadających zaledwie 2 osoby obsługi. Łódź taka będzie mogła bezpośrednio po wystrzeleniu torpedy, ujść ze strefy niebezpiecznej". Pisma podają przytem rysunki tych łodzi. Trochę przypominają ten dziwaczny stateczek wileńskiego wynalazku, który przed paru laty nurkował w Wilii, trochę są inne, — w ogólnej koncepcji jednak są identyczne z łodzią wileńską. Ameryka, wprowadzając miniaturowe łodzie podwodne,

CHCE ZAOSZCZĘDZIĆ W CZASIE POKOJU I W CZASIE WOJNY

na podwodnej flocie morskiej.

Maniaturowe łodzie podwodne będą bronią bardzo niebezpieczną. Przydzielone do okrętów handlowych lub większych jednostek wojennych, będą współdziałały z nimi w obronie lub napadzie. Koszt budowy takich łodzi jest niski, można je produkować masowo. Do obrony wybrzeży łodzie takie będą nie do zastąpienia.

Nie chodzi tu o reklamę wynalazcy wileńskiego, p. Kazimierza Rolki, ani o naganę dla „cywilów", którzy przed paru laty wynalazek ten pogrzebali. Przy obecnej

PRZYŚPIESZONEJ WYMIANIE MYŚLI I ZDOBYCZY NAUKOWYCH

między ośrodkami badań na całej kuli ziemskiej, te same wynalazki mogą rodzić się jednocześnie niezależnie w kilku miejscach globu. Dowodzi to tego, że potrzeba ulepszenia, udoskonalenia jakiegoś narzędzia, maszyny, statku itp. zostaje spostrzeżona jednocześnie w kilku miejscach i szczęśliwie rozwiązana. Na przykład w chemii, fizyce trwa obecnie szlachetny wyścig odkryć i udoskonaleń. W laboratoriach oddalonych od siebie o setki tysięcy kilometrów jednocześnie odkrywane są nowe związki, reakcje. To też ci odkrywcy lub wynalazcy, którzy chcą wyprzedzić innych, zastrzec dla siebie honory odkrywcy

TELEGRAFICZNIE PRZEKAZUJĄ

nieraz wyniki własnych badań do innych ośrodków naukowych. Bo praca drukowana przyjść mogłaby za późno. Mógłby wtedy powstać spór kto pierwszy itd. Jest to znak czasu. Przeżywamy zawrotne tempo nie tylko zbrojeń, lecz także rozwoju wszelkich nauk. Świat idzie tempem wyścigowym, opieszali stają się maruderami.

Wracajmy jednak do wileńskiego wynalazcy. Ciekawa jest historia jego drugiego wynalazku

MOTORU BEZTŁOKOWEGO.

Wynalazek ten jest opatentowany i budzi sensację na wystawie w Poznaniu. Chodzą dookoła niego panowie dygnitarze i niedowierzająco kręcą głowami. Jak dotychczas wynalazkiem tym bliżej zainteresowała się realnie zagranica.

Silnik beztłokowy! Podobno inżynier, referujący zgłoszenie w urzędzie patentowym, był zdumiony tym wynalazkiem. Silnik beztłokowy, jak twierdzi wynalazca,

MOŻE ZREWOLUCJONIZOWAĆ LOTNICTWO.

Motor bowiem staje się znacznie lżejszy i o wiele silniejszy przy tym samym zużyciu paliwa, a przede wszystkim jest o wiele tańszy.

Na wystawie w Poznaniu motor budzi duże zainteresowanie. Zagranica, czując nosem dobry interes, zaczyna chodzić dookoła wynalazcy. Wykładowcy-inżynierowie Szkoły Technicznej w Wilnie wróżą wynalazkowi dużą przyszłość, kilku speców w Warszawie uznało w pełni zalety motoru obwodowego beztłokowego. Mimo to kręci się z niedowierzaniem głowami. No tak, wynalazek jest świetny. Ale realizacja jego to rewolucja. No tak, jest silniejszy, tańszy, lżejszy i to bardzo znacznie bal jeszcze jak, ale kto wie jak będzie wyglądał w eksploatacji.

Starsi panowie, od których wiele zależy,

BOJĄ SIĘ EKSPERYMENTÓW.

Patrzą na nowy wynalazek z podziwem, z pewnym niedowierzaniem i nikt nie zdecyduje się na sprawdzenie jego zalet w praktyce. Nikt nie chce zaryzykować paru tysięcy złotych, żadna z fabryk maszyn nie zwróciła się do wynalazcy, nikt, z tych, do których się zgłaszał sam, nie wyciągnął ręki z konkretną propozycją zbadania w praktyce motoru.

Świat pracuje w fantastycznym tempie. Rodzą nowe wynalazki: maszyny, motory, gazy itp. Nie ulega wątpliwości, że tempo to jest zachowane także w polskich laboratoriach, pracowniach naukowych i zakładach specjalnych. Szkoda jednak wielka, że nie posiadamy instytucji, która by się opiekowała „dzikimi" wynalazcami. Instytucja taka mogłaby uratować od zapomnienia niejeden pożyteczny wynalazek. (z).

Teatr m. NA POHULANCE

Dziś o gogz. 8.15 wiecz.

drugi gościnny występ E. BODO w komedii

CIOTKA KAROLA

Ceny zwyczajne

„Przez oświatę żołnierza — do potęgi Państwa"

Z żałobnymi uroczystościami trzeciej rocznicy zgonu Wielkiego Morszałka spotła się symbolicznie data Tygodnia Polskiego Białego Krzyża — organizacji, której zadaniem jest troska o Armię ,najświetniejsze i najpieczołowitsze dzieło zmarłego Wodza.

Polski Biały Krzyż wysuwa dwa zasadnicze cele:

— Zespolenie społeczeństwa z Armią dla podniesienia sił obronnych Państwa.

— Niesienie pomocy wojsku w prowadzeniu pracy kulturalno - oświatowej i wychowawczej nad żołnierzem.

Chodzi więc o wytworzenie w społeczeństwie za plecami naszych żołnierzy atmosfery uczuć najserdeczniejszych, gotowych do przejawienia się w czynach, w których wyczuwałaby armia, niezawodne oparcie dla wszelkich swoich posunięć.

Według słów Wielkiego Marszałka:

„Armia polska nie powinna być kastą, lecz winna tworzyć z narodem jedność nierozerwalną, a więc niezwyciężoną".

Element zwycięstwa widział Piłsudski w potężnej sile psychicznej, jednoczącej naród i wojsko. W trudach codziennego, żołnierskiego życia, w ciężkich chwilach walk i przełomów, osobiście i nieraz najbardziej doświadczał czym może być dla Armii pomoc i oparcie społeczeństwa.

Wspomnienia łez gaździny z Podhala nad losem legionisty wzruszało go nawet w magdeburskim więzieniu.

Coroczny przypływ i odpływ nowego zaciągu — to ustawiczne falowanie między murami koszar a społeczeństwem — może mieć doniosłe znaczenie dla uświadomienia obywatelskiego oraz podniesienia kulturalnego i gospodarczego szerokich mas ludności, która dotychczas z braku odpowiednich szkół stanowiła w życiu państwowym bierną, bez użyteczną masę. Klasyfikowała się jako wyraźny minus w bilansie naszego dorobku kulturalnego.

Tę właśnie młodzież obejmuje swą działalnością Polski Biały Krzyż. Organizowane przez PBK początkowe szkoły żołnierskie szkoły powszechne, świetlice, biblioteki, specjalne kursy z zakresu rolnictwa, spółdzielczości, przysposobienia społeczno - oświatowego—mają zapewnić minimum wiedzy tym, którym jej poskąpiło życie uzupełnić ogólne wykształcenie innych, rozbudzić dążność do samokształcenia, a przez zaznajomienie z przejawami życia państwowego — wyrobić w żołnierzu czynną postawę obywatela.

Zresztą i sama służba wojskowa jest najdoskonalszą szkołą charakterów.

Młodzież z zapadłych wiosek po powrocie z wojska staje się elementem, promieniującym wiedzę i cechy obywatela - żołnierza na najbliższe otoczenie. Przez nabyte na kursach umiejętności zawodowe wpływa na podniesienie wytwórczości warsztatowej i poziomu pracy rolnika. Poza tym jej przeszkolenie wojskowe stanowi gwarancję obronności naszego Państwa.

Tak więc widziana w dalszych konsekwencjach akcja PBK ma niezmiernie doniosłe znaczenie nie tylko dla kulturalnego ale i dla gospodarczego rozwoju naszej wsi.

Dużo jest jeszcze w naszym społeczeństwie niewykorzystanej energii. Dużo ludzi, którzy nie wiedzą, co z czasem począć. Niechże tłumnie zasilą szeregi członków Polskiego Białego Krzyża.

Zogniskowanie energii wszystkich ludzi chętnych do pracy wytworzy taką siłę, która umożliwi przeprowadzenie zadań PBK na szerokich płaszczyznach, dając pożądane i widoczne rezultaty.

Poparcie zarówno czynne jak i materialne działań Polskiego Białego Krzyża, który został uznany za stowarzyszenie wyższej użyteczności — jest nieodzownym, koniecznym do spełnienia obowiązkiem każdego z nas.

Zapisyjmy się więc na członków Polskiego Białego Krzyża. W dniu kwesty — nie odmawiajmy datków! Śpieszmy zapełnić skarbonki groszami, które prostemu żołnierzowi udostępnią dobrodziejstwa wiedzy. Pamiętajmy, że przez oświatę żołnierza — tworzymy siłę Państwa!

Stanisława Smoterowa.

Program ogólnopolskiego zjazdu P.T.K. w Wilnie

W dniu 15 maja rb. odbędą się w Wilnie obrady Ogólnopolskiego Zjazdu Delegatów Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego w sali Kuratorium Okręgu Szkolnego Wileńskiego.

Program zjazdu przewiduje:

Sobota, dn. 14 maja.

godz. 10 — Wycieczka do Trok,

godz. 19 — Wieczornica krajoznawcza w sali Kuratorium OSW (Wolana 10).

Niedziela, dn. 15 maja

godz. 9 — Nabożeństwo w Ostrej Bramie,

godz. 10 — Otwarcie obrad w sali Kuratorium OSW (Wolana 10). Zagajenie przemówienie nt. „Wilno — miasto Wielkiego Marszałka". Sprawozdanie ogólne z działalności Polskiego T-wa Krajoznawczego,

godz. 11 — Hołd na Rossie,

godz. 13—15 — Dalsze obrady zjazdu (sprawozdania finansowe, dyskusja, wnioski),

godz. 15—17 — Przerwa obiadowa.

godz. 17 — Dalsze obrady (plan pracy, wnioski oddziałów Polsk. T-wa Krajoznawczego, wybory, zamknięcie obrad).

Poniedziałek, dn. 16 maja

Wycieczka do Werek i po Wilnie.

Zwariował nagle

Wczoraj zwariował nagle ogrodnik Henryk Sakowicz (Niemiecka 5), który wszczął awantury z domownikami. Wieczorem Sakowicz rzucał kamieniami w oświetlone okna.

Furiata musiano przewieźć do szpitala Sawicz.

Odczyt dyr. Wielhorskiego o Litwie w Warszawie

Staraniem Koła Wilnian przy Towarzystwie Rozwoju Ziem Wschodnich w Warszawie odbędzie się odczyt dra Władysława Wielhorskiego, dyrektora Szkoły Nauk Politycznych w Wilnie i posła na Sejm pt. „O Litwie współczesnej". Odczyt odbędzie się we wtorek dn. 17 maja 1938 r. o godzinie 20 w sali Polskiego Towarzystwa Higienicznego, ul. Karowa Nr 31 w Warszawie.

Dochód z odczytu przeznacza się na utrzymanie Szkoły Powszechnej Koła Wilnian we wsi Bryiek na Wileńszczyźnie.

Kongres Społeczno - Obywatelskiej pracy Kobiet

Zarząd Związku Pracy Obywatelskiej Kobiet podaje do wiadomości swych członkiń, że w dniach 25, 26, 27, 28, 29 i 30 czerwca rb. odbędzie się w Warszawie **Pierwszy Kongres Społeczno-Obywatelskiej Pracy Kobiet** zwołany przez 17 organizacyj kobiecych, reprezentujących około 200 tysięcy kobiet.

Zarząd ZPOK uprzejmie prosi członkinie związku o zainteresowanie się Kongresem i zgłaszanie w jak najkrótszym czasie nazwisk do Sekretariatu Związku przy ul. Zamkowej Nr 26 m. 1 (tel. 11-44). Opłata za udział w Kongresie wynosi 5 zł Zniżki kolejowe w wysokości 50%.

Wystawa Jędrzeja Śniadeckiego

W Bibliotece Uniwersyteckiej w Wilnie jest otwarta wystawa: „Jędrzej Śniadecki" w stulecie Jego zgonu 11 maja 1838 — 11 maja 1938". Wystawa ma działy następujące Dzieciństwo, lata szkolne, studia uniwersyteckie (Kraków, Pawia, Edynburg), działalność naukowa na Uniwersytecie Wileńskim (prace z zakresu chemii, podagogiki, fizjologii, terapeutyki ,biologii); Akademia Medyko - Chirurgiczna; Towarzystwo Lekarskie; Towarzystwo Szubrawców; śmierć Jędrzeja Śniadeckiego; wybór prac o nim; ikonografia J. Śniadeckiego, ówczesnego Wilna i ówczesnych profesorów Uniwersytetu Wileńskiego; Ludwika Śniadecka a Juliusz Słowacki

Wystawa jest czynna codziennie (i w niedziele) do 22 maja włącznie ,od godz. 10 do godz. 19. Wstęp wolny.

600 robotników cegielnianych proklamowało strajk

Rokrocznie z nastaniem sezonu w cegielniach powstaje zatarg między właścicielami a robotnikami na tle wysokości płacy. „Tradycji" stało się zadość i w roku bieżącym. Przed kilku dniami we wszystkich cegielniach wybuchł zatarg. Robotnicy żądają podpisania nowej umowy i podwyższenia dotychczasowych zarobków o 20 procent.

W sprawie tej odbyła się wczoraj w inspektoracie pracy konferencja z udziałem przedstawicieli obu stron. Konferencja nie dała, niestety, rezultatu, wobec czego robotnicy proklamowali na dzień dzisiejszy strajk.

Unieruchomionych zostanie 7 cegielni. Strajkować będzie około 600 robotników.

Ulotki w teatrze

Na onegdajszym przedstawieniu dla młodzieży szkolnej w teatrze na Pohulance grupa uczniów zrzuciła z balkonu ulotki o treści antysemickiej. Obecni na sali wywiadowcy wylegitymowali 16 osób. (c)

Zwolnienie Litwinów z więzienia

Wileńskie pismo litewskie „Aidas" z dn. 13.V rb. donosi: „18 marca rb aresztowano Litwinów: studenta Wincentego Matujzę, naucz. Juliusza Michniewicza, absol. medycyny Józefa Markonisa i rzemieślników: A. Powiszkisa i W. Miszkinisa, oskarżonych o zaklejanie afiszów o wiecu Zw. Polaków Ziemi Kowieńskiej przepaskami ze słowami: „Wiec nie odbędzie się". 11 maja rb., wspomniani Litwini zostali zwolnieni z więzienia.

Muzeum przemysłu ziem północno-wschodnich

W Wileńskiej Izbie Przemysłowo-Handlowej istnieje kolekcja próbek towarów, wyprodukowanych na terenie Ziem Północno-Wschodnich. Obecnie powstała myśl, by, opierając się na tym skromnym zaczątku, stworzyć poważny zbiór, obejmujący całokształt produkcji przemysłowej naszych ziem. Muzeum takie odgrywało by dużą rolę dydaktyczno-wychowawczą, obrazując jedną z gałęzi naszego życia gospodarczego, a jednocześnie stanowiłoby dużą reklamę zarówno dla całości naszego terenu, jak i dla poszczególnych firm.

Nic też dziwnego, że na skutek apelu Izby do poszczególnych firm o nadsyłanie próbek, zbiorów przedstawiających fazy produkcji, wzorów opakowań etc. zaczęły napływać liczne zgłoszenia. Należy mieć nadzieję, że firmy, które dotychczas udziału swego w muzeum nie zgłosiły, zrobią to w czasie najbliższym.

Odznaczenie wynalazcy ulepszonego trzepaka do lnu

Ministerstwo Spraw Wojskowych na wniosek Wileńskiej Izby Rolniczej przyznało dyplom wyróżnienia za pracę na polu krajowego lniarstwa mieszkańcowi pogranicznej wsi Morocz w pow. nieświeskim Romanowi Cyhanowi. Wręczenie dyplomu odbyło się w Zaostrowieczu, po uroczystościach 12 maja — przez dowódcę miejscowego oddziału KOP. Jak swego czasu podawaliśmy, Cyhan skonstruował własnymi siłami ekonomiczny ,tani i prosty w budowie — trzepak do lnu.

Na co chorują na Wileńszczyźnie

Inspektor lekarski sporządził wykaz zachorowań i zgonów na choroby zakaźne i inne występujące nagminnie w województwie wileńskim. W czasie od 1.V do 7.V zanotowano 61 wypadków jaglicy, 26 (w tym 1 zgon) odry, 16 (w tym 2 zgony) nagm. zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych, 16 (w tym 1 zgon) gruźlicy, 11 (w tym 2 zgony) błonicy, 9 krztuśca, 8 duru brzusznego, 6 duru plamistego, 5 płonicy, 5 róży, 5 świnki, 3 ospówki. 1 pokąsania przez zwierzę, podejrzane o wściekliznę.

Nosił wilk razy kilka...

Wyrokiem Sądu Grodzkiego w Oszmianie Piątkiewicz Henryk vel Ginter Józef, pochodzący z Czechosłowacji, za dokonanie włamania do gimnazjum państwowego, inspektoratu szkolnego i szkół powszechnych w Oszmianie i Smorgoniach, skazany został na 5 lat więzienia i po odbyciu kary na umieszczenie w zakł. dla przestępców niepoprawnych. Oprócz tego tenże Piątkowicz vel Ginter ma drugą sprawę o dokonanie włamania do gimnazjum państwowego w Wilejce, szkoły powszechnej w Mołodecznie i zarządu gminnego w Wołożynie.

Kto podpalił sklep przędzy?

Onegdaj koło godz. 9, kiedy w mieście zapanowała trzechminutowa cisza celem uczczenia pamięci Wielkiego Marszałka, z bramy domu Nr 11 przy ul. Dominikańskiej wypadł zadyszany jakiś człowiek z krzykiem: Ratujcie! Pali się!

Istotnie przez szpary zamkniętych okiennic sklepu przędzy stanowiącego własność braci Kondratowiczów, zam. przy ul. Miłej 6, przedostawały się na ulicę smugi gryzącego dymu.

Wkrótce na miejsce wypadku przybyły wszystkie oddziały straży ogniowej. Po parugodzinnym wysiłku pożar zlokalizowano. Pomieszczenie sklepu mało ucierpiało, natomiast uszkodzony został prawie cały nagromadzony w sklepie towar, przy czym część przędzy spłonęła.

Przeprowadzone niezwłocznie dochodzenie policyjne ustaliło, że pożar powstał na skutek podpalenia.

Właściciel sklepu twierdzi, że posiada dane, iż sklep został podpalony przez jego konkurentów, którym firma jego ostatnio dawała się we znaki.

Czy tak jest istotnie, wykaże dalsze dochodzenie. (c).

Echa wstrząsającego wypadku na Antokolu

Właściciel wilka Karnicki skazany

Dochodzenie w sprawie wstrząsającego wypadku na Antokolu ,podczas którego w lesie, u wylotu ul. Majakowej, wilk Zygmunta Karnickiego zagryzł na śmierć 12 letniego chłopca ś. p. Ryszarda Grydziuszko, jest na ukończeniu.

Sekcja zwłok chłopca wykazała, że wilk nie tylko przegryzł mu krtań, lecz również złamał kręgosłup.

W najbliższych dniach zostanie już spisany w tej sprawie akt oskarżenia, po czym akta sprawy przesłane zostaną do dyspozycji Sądu Okr. w Wilnie.

Przytaczając szczegóły wstrząsającego wypadku zaznaczyliśmy w „Kurjerze", że w swoim czasie policja spisała przeciwko Karnickiemu protokół za pogryzienie przez jego wilka przechodzącej obok ogrodu, w którym trzymano wilka, starszej kobiety. Sprawa ta przekazana została do decyzji Sądu Starościńskiego i wczoraj została rozpatrzona.

Sąd Starościński skazał Karnickiego na zapłacenie 200 zł grzywny, z zamianą w razie niewypłacalności na areszt.

Akta tej sprawy dołączone zostaną do sprawy karnej przeciwko Karnickiemu w sprawie ś. p. Ryszarda Grydziuszki.

Tabela loterii

6 dzień ciągnienia 4-ej klasy 41 Loterii Państwowej

I i II ciągnienie

Główne wygrane

Stała dzienna wygrana 5.000 zł. padła na nr. 150019

15.000 zł.: 20520

10.000 zł.: 54828 147845

5.000 zł.: 59801 77290 122693 140163

2.000 zł.: 11183 18978 22853 23139 26232 28023 33921 44827 52153 57888 60236 66271 68814 86346 109640 119284 134729 137500 145238 153535 155687

1.000 zł.: 22636 22969 24246 36279 43942 62770 63805 71936 74278 89308 91510 107170 115143 121690 123999 127994 138020 142802 142395 143958 144487 150386

Wygrane po 250 zł.

89 154 276 328 411 521 612 893 96 946 1046 59 61 74 156 304 533 786 837 2021 46 274 335 433 56 866 904 93 3071 163 69 85 97 361 456 599 691 92 804 65 913 4001 133 360 475 653 708 3 32 86 5052 181 85 89 290 409 39 87 732 54 874 90 98 901 85 6013 34 211 358 472 512 778 846 905 97 7054 281 908 67 6005 771 82 96 88 937 8082 90 142 88 383 432 553 608 784 9096 9031 60 3097 155 258 487 510 654 56 702 815 69 980 10098 231 88 318 78 465 525 768 941 54 11406 46 552 758 83 823 53 12011 40 105 38 53 86 249 340 491 857 13185 217 93 77 395 559 79 759 98 378 94 946 14060 258 305 29 60 594 95 662 81 707 27 925 15058 83 85 183 95 329 43 62 84 468 658 812 964 16026 278 90 369 99 420 880 957 17017 97 497 532 82 680 742 900 1 18110 22 23 43 54 257 427 668 69 819 927 19030 43 221 49 83 212 62 67 437 533 645 752 824 27 49 964 54.

20068 132 254 95 322 38 529 616 38 995 21048 87 107 393 423 71 731 895 22158 96 302 80 825 972 96 23003 15 92 99 100 79 236 389 90 93 405 61 561 610 838 943 27 24035 218 421 621 66 84 731 25023 123 26 74 310 478 576 693 717 942 83 26022 287 342 778 849 27185 216 505 23 650 995 28263 364 91 299 733 853 904 20 34 71 99 29145 60 77 87 320 32 572 656 712 39 58 61 30355 467 714 22 46 87 930 83 95 31098 130 302 464 838 913 67 32415 330 483 98 632 45 47 706 56 96 807 964.

33038 127 207 63 318 23 83 435 541 34017 40 69 219 568 696 749 823 967 91 35060 440 583 634 738 870 36072 167 217 79 465 634 8 58 89 876 921 37011 68 251 302 94 523 44 701 19 38171 276 314 526 39119 50 64 248 370 507 778

40389 459 661 82 859 41002 136 223 54 94 301 418 515 601 56 722 83 4 986 42202 405 91 503 811 48 83 987 40346 246 412 609 45 736 860 44054 500 39 696 708 37 45040 115 39 286 303 610 790 959 46029 195 352 41 27 51 579 927 87 47004 65 132 223 97 311 494 534 735 8 931 23 83 48009 91 151 85 92 324 408 53 659 743 838 49189 90 245 569 633 713 4 99 801 93 987 50187 95 204 18 37 51 387 455 552 624 730 51074 246 56 328 86 425 614 47 75 700 860 52288 453 60 75 53032 88 109 203 394 444 543 71 656 941 94 54770 84 802 55020 67 167 86 214 314 477 728 843 62 923 54010 149 351 405 573 651 705 51 959 57091 6 130 309 35 408 50 585 777 9 887 58049 51 150 310 83 556 722 3 5 59150 70 238 41 67 325 405 539 47 694 789 91 835 51 983

60026 62 98 257 338 47 402 554 80 715 9 66 944 75 94 61020 146 207 318 27 518 60 604 71 822 47 905 81 62228 510 618 24 768 73 900 52 63132 401 7 72 88 508 613 60 943 64027 79 132 42 67 245 83 871 901 16

65018 63 112 60 63 64 419 542 54 661 792 845 52 85 964 84 66099 360 446 58 641 815 97 925 67211 95 435 86 623 48 967 91 68042 184 204 452 539 615 44 28 726 56 808 82 910 25 91 69032 77 94 386 525 601 20 57 704 66 78 70127 62 204 421 32 82 87 563 97 794 873 911 35 71138 244 53 60 65 470 651 968 72184 229 33 95 477 78 545 50 73 750 64 910 73057 96 172 227 69 509 25 87 693 705 76 800 48 74014 42 289 336 410 519 692 731 46 75174 243 70 516 46 608 49 53 73 887 89 931 94 76516 607 47 720 817 22 66 77187 245 68 490 92 263 619 82 83 875 988 78002 23 76 101 474 515 35 79 623 741 51 55 808 79074 422 67 587 661 705 809 28 42 94 962 91 80026 88 102 73 210 32 73 351 453 540 60 90 848 86 955 81005 16 19 49 187 497 656 816 30 98 82073 91 111 351 408 95 535 97 990 83121 98 239 42 313 85 404 44 55 511 94 660 768 941 79 84040 76 115 26 60 249 67 415 77 80 559 680 882 933 97 85034 194 249 92 359 437 503 70 638 877 86 949 74 86040 48 278 373 511 839 55 58 95 933 43 87035 65 270 356 518 33 810 87 88035 359 535 56 92 668 84 869 918 39 77 89261 360 63 93 532 721 865 90053 215 323 67 537 638 97 766 91097 238 41 319 91 420 946 92021 175 81 317 550 727 800 28 95 923 67 93006 544 682 99 719 80 814 973 94099 131 286 91 311 80 87 782 865 84 960 95154 68 83 223 339 79 462 70 729 852 88 943 56 96231 82 310 60 84 475 613 97 805

97018 68 230 62 406 34 44 91 639 712 838 84 944 98071 87 213 72 335 467 619 99140 223 674 800 986 88 100145 87 214 40 336 464 554 80 618 760 827 921 101024 102 266 93 77 434 54 638 708 913 102011 66 160 248 66 360 463 591 601 7 47 705 937 83 97 103122 369 76 95 495 527 608 939 104212 369 404 757 800 909 84 105160 73 262 482 671 701 79 106095 149 214 312 701 907 15 107086 140 75 235 329 49 57 96 700 810 994 108405 87 65 92 304 599 732 65 98 93 815 109068 73 86 164 96 99 611 26 727 110064 348 443 87 676 726 803 93 952 111003 108 209 11 65 385 448 603 21 723 25 54 852 72 112007 88 234 87 333 414 582 716 20 827 113021 33 338 87 532 51 713 834 75 925 114029 55 162 70 225 540 643 69 841 936 56 115032 59 140 71 84 473 607 72 98 827 116169 93 350 70 465 597 746 838 47 915 94 117098 556 840 85 118156 249 338 411 32 629 50 59 730 38 41 45 810 944 86 93 119003 34 105 28 49 423 39 587 600 31 703 32 79 854 60 958 120098 106 66 213 331 93 426 510 41 640 838 966 81 121204 20 65 99 345 421 50 610 22 24 71 915 122034 265 570 739 70 822 994 123048 118 83 96 205 372 406 14 573 628 40 909 124029 115 288 89 332 39 70 784 955 125450 653 942 126028 33 424 58 73 612 42 51 714 68 841 127379 465 85 558 907 89 90 128103 374 85 424 545 701 821

129169 350 501 710 828 130153 227 63 320 78 443 719 45 9 57 69 938 49 52 131094 143 236 93 320 402 61 517 768 884 8 948 98 132006 38 110 6 37 61 248 84 330 60 98 427 82 565 609 25 98 825 133010 81 100 83 283 549 702 79 821 984 134035 406 27 770 845 66 924 61 135016 21 33 48 60 206 72 6 345 625 69 721 64 933 69 95 136010 51 7 189 128 64 215 383 437 571 604 777 876 902 43 73 86 137118 34 371 91 447 67 94 506 621 743 892 959 68 87 138006 54 312 57 459 511 650 846 93 973 139154 211 28 46 357 438 506 56 603 65 719 939

140243 69 340 464 503 670 96 836 52 98 141067 203 319 460 517 35 615 719 880 5 142006 43 100 18 360 431 500 39 630 6 43 838 993 143000 93 191 4 287 90 2 301 12 73 444 540 79 795 144128 244 592 860 980 145010 83 5 129 201 333 502 34 717 31 55 879 146008 32 172 213 316 91 442 602 15 872 147019 144 268 517 642 76 148086 245 621 767 874 9 149071 249 332 63 74 97 934 56

150246 308 84 531 528 620 31 720 878 926 151114 311 9 70 613 84 764 809 960 78 152070 156 64 93 217 59 93 317 498 568 95 612 701 950 2 153218 45 80 406 39 515 958 154001 22 430 6 96 561 7 614 71 946 155046 140 362 409 577 8 755 992 156346 74 438 76 98 804 939 157058 328 68 484 697 845 913 158423 71 520 2 159133 49 224 46 65 645 60 767 851 91 985

III ciągnienie

Główne wygrane

Stała dzienna wygrana 20 tysięcy padła na Nr. 62746;

25 tysięcy zł. na Nr. 111510;

15 tysięcy złotych na Nr. Nr.: 20664 96700;

10 tys. zł. na Nr. 98225;

5 tysięcy złotych na Nr. 44501;

2 tysiące zł. na Nr. Nr.: 1162 5779 8801 51685 52581 65658 67592 73234 107451 110529 110807 134072 139164 155699;

Po 1 tysiąc zł. na Nr. Nr.: 13513 14131 15816 16053 32273 40254 51452 58399 61496 64256 65413 69001 72631 74411 82575 83220 91166 94892 95006 106133 112683 117822 119515 133003 136198 148295 148859 156692

Wygrane po 250 zł.

379 407 580 883 91 940 1069 130 67 399 506 762 930 2393 422 539 3081 207 47 98 377 773 91 894 4093 325 510 39 56 602 742 48 801 30 946 5117 258 334 432 709 6079 107 32 60 338 990 7184 404 30 636 767 805 68 924 8583 990 90058 98 900 10151 218 898 11140 340 831 12764 999 13122 253 411 713 932 1442 37 814 21 15022 127 74 730 32 16077 275 94 578 17200 99 434 567 995 18401 698 932 19304 34 952 72 84

20026 108 70 21213 28 323 22108 49 566 890 929 23020 50 35 46 92 913 24018 584 789 25396 26006 332 52 567 78 785 806 36 39 27254 568 868 957 28522 64 611 25 956 29124 46 288 93 399 30484 97 784 940 31044 84 99 169 78 32018 24 84 91 941 79 33023 309 847 34003 102 10 460 770 89 35008 134 252 374 479 611 80 703 88 36132 34 263 364 622 908 37178 340 497 865 910 38022 79 218 447 54 78 524 69 39298 333 625 944 75

40741 864 89 940 41095 392 430 57 61 630 42036 112 54 316 741 897 43010 361 644 805 42 44174 200 3 455 547 774 45052 165 285 475 867 46873 970 47146 83 431 66 638 48970 95 49130 650 770 934 67 50042 225 26 581 647 748 51202 343 759 874 938 62125 321 583 737 43 53028 60 262 467 54006 351 78 781 55294 435 56269 93 971 83 57158 499 58179 218 573 793 59130 404 35 540 721 35 59 973

60046 61028 82 93 176 409 690 97 700 62193 333 473 511 99 683 716 54 859 63347 687 64008 85 170 90 202 532 671 742 884 905 65103 444 784 959 66032 105 640 97 774 67858 97 941 68256 432 47 55 604 818 69330 55 472 511 41 75 639 720 70227 55 465 640 71581 698 757 72085 127 211 86 446 649 73142 438 99 762 71 92 74151 92 291 385 432 691 743 75054 94 799 76078 125 560 652 79 811 944 77021 429 652 98 805 78144 300 412 40 513 635 59 836 62 982 79003 177 269 395 647 73 820 25 938

80002 11 113 362 459 767 999 81085 432 706 35 883 991 82019 297 309 445 698 709 901 34 77 83070 78 163 213 56 574 712 18 827 95 84051 91 290 921 85451 707 914 79 93 86070 98 175 298 322 70 603 808 986 87089 205 55 57 560 836 963 88158 567 759 851 973 89035 89 566 90037 78 84 132 344 75 479 634 728 52 983 91658 750 814 92015 382 568 658 920 93047 263 565 623 94167 296 375 527 650 59 89 95408 748 883 96056 340 45 470 530 41 880 97054 443 50 992 98081 125 263 305 49 441 553 630 938 99286 627 714 34 925

100030 34 372 869 73 963 101101 12 248 411 651 97 780 988 102017 80 183 250 858 103088 257 426 40 76 603 97 765 983 104050 77 256 597 710 24 923 105005 6 10 62 268 89 398 425 552 616 106290 446 57 64 619 959 107335 528 635 55 992 108044 290 525 32 600 700 943 71 109055 132 352 413 571 804 977 110895 111394 625 44 73 74 79 750 861 112118 222 302 4 626 751 71 974 113237 376 427 54 693 75 3867 901 49 114227 629 115614 705 50 51 116657 928 117153 284 303 837 118108 355 760 923 119007 186 324 435 871 85 923

120011 114 387 56 463 648 970 121028 37 132 535 122261 505 685 724 996 123112 542 680 94 124076 630 125037 394 419 677 754 912 126083 161 418 594 793 963 127160 2 444 752 800 93 924 128143 300 484 129000 17 269 383 557 619 37 797

130010 115 578 639 752 833 88 131231 76 582 99 614 62 746 132112 552 798 870 946 133054 387 771 955 134131 60 444 636 746 135074 152 320 510 53 607 71 717 97 857 136057 471 858 137186 335 609 19 798 139023 49 513 690 780 982

140003 280 380 591 902 141052 73 401 142181 294 337 67 466 522 49 747 935 143002 315 422 579 653 868 908 144185 490 544 823 43 145149 80 209 27 36 449 716 833 926 85 146081 173 387 452 700 19 147014 765 148110 207 67 348 407 786 800 74 91 149197 266 312 65 434 606 857 915 74 80 5

150306 723 151383 651 765 910 152337 73 523 684 778 153213 154333 441 583 817 54 155077 224 520 614 47 784 813 156138 270 907 157359 409 540 90 812 158366 97 421 576 997 159007 21 2 57 135 287 350 831 929 42

IV ciągnienie

Wygrane po 250 zł.

110 36 74 294 548 788 97 1006 22 25 476 2250 89 548 89 662 755 894 958 3115 243 386 740 817 80 4193 538 668 5235 77 96 390 677 93 726 999 6770 7407 560 64 66 714 8190 245 75 805 71 9010 49 266 362 899 10108 91 272 455 79 622 924 85 11067 215 909 10 12010 113 329 13134 39 311 114083 183 237 85 479 829 15112 302 597 843 16100 62 539 653 729 961 17161 978 18411 79 775 845 947 19019 171 266 315 54 796 821 93 947 20101 585 641 21511 70 666 708 802 923 22084 147 587 601 40 23052 140 830 71 941 24265 448 74 938 25008 199 269 331 65 26605 27592 872 28208 56 880 988 29076 202 28 52 86 939 30308 35 605 734 31059 76 314 29 634 55 772 851 936 32763 806 912 42 33315 628 70 705 826 34028 39 629 31 891 35154 247 526 36007 15 106 30 499 550 38475 531 39227 65 302 464 520 743 61 64 883 917 4005 706 71 83 945 50 41439 533 818 912 73 42556 82 657 77 43481 952 45293 976 46118 241 303 535 999 47058 96 549 907 48345 412 21 914 77 49118 637 800 49 73 74 50111 40 86 646 722 51254 489 96 577 52039 49 198 240 451 505 53049 308 650 973 54277 305 16 48 475 80 510 11 40 799 862 55009 127 568 87 703 876 97 908 56094 420 36 771 57061 66 692 841 991 58006 11 31 240 312 67 530 60 800 17 59016 134 642 87 60094 511 67 616 850 61090 157 249 58 370 460 600 17 50 993 62326 72 474 747 72 63107 29 200 521 94 632 827 916 64063 155 431 833 936 45 65094 360 429 948 96 66087 95 412 745 963 67094 448 72 608 68038 138 316 469 78 765 69206 390 807 40 958

70188 588 722 805 21 928 71225 68 905 72020 156 356 487 99 597 919 73129 93 348 569 94 933 74408 879 75685 874 76173 89 220 30 91 440 728 77229 402 512 727 69 72 869 78447 50 70 690 725 895 79195 230 414 35 526 798 870 921 55 73 80352 426 670 792 998 81328 574 774 82265 647 707 83063 254 84224 388 412 879 86063 347 97 87142 248 387 440 652 88106 51 70 211 89138 319 49 411 718 93 827 939 90050 439 45 677 898 91275 407 606 713 69 92055 457 548 93155 82 317 92 94090 139 59 97 277 383 410 516 796 973 95229 384 443 45 599 650 944 96002 81 216 565 775 859 97152 215 64 512 832 79 956 98033 151 219 34 620 90 99348 420 676 961 93 100023 256 84 502 616 101432 63 859 102446 569 70 732 103103 58 300 44 23 61 552 745 14238 421 658 783 95 886 105098 717 822 933 107028 196 297 392 584 636 63 780 827 108503 4 627 85 862 920 109038 129 342 82 572 731 110336 549 702 94 111076 824 112001 370 486 742 113017 65 119 300 74 506 15 114338 450 803 115233 513 939 116129 332 725 891 117034 498 522 118283 774 824 119276 734 988 120070 168 801 121461 665 984 122540 613 735 123651 124126 29 59 92 318 40 638 125182 326 786 844 126383 477 604 50 88 832 127053 340 561 731 968 128274 347 978 128274 347 978 129157 94 343 960

130167 410 765 817 131041 57 134 97 589 881 953 132366 441 646 942 133208 578 862 134017 179 220 695 135210 473 686 861 974 136379 4154 572 619 43 137166 95 289 773 865 138102 375 9 82 746 802 139002 24 158 61 469 529 795 901

140016 63 129 51 341 75 142089 212 471 683 996 8 143081 139 598 704 144116 61 226 316 444 755 811 87 145369 658 779 83 901 146055 151 238 441 594 951 147364 895 148378 632 149079 104 625 889 910 70

150291 588 888 950 151041 81 421 152061 368 549 660 744 63 857 947 153000 24 334 698 154410 659 722 924 55 155399 665 96 883 907 94 156004 91 884 984 157062 5 186 515 619 158373 531 604 95 747 805 159136 82 211 417 62 806

Aresztowanie sprytnego oszusta

Wydział śledczy w Wilnie aresztował niejakiego Jana Hajczuka, do niedawna zam. w Nowej Wilejce, a ostatnio nie posiadającego miejsca zamieszkania. Hajczuk, który miał już na terenie 3 komisariatu P. P. dwie sprawy za szalbierstwo potrafił w ciągu krótkiego okresu oszukać szereg firm wileńskich.

Zgłaszał się on do firm. ubrany w mundur oficerski, w towarzystwie przystojnej pani, którą przedstawiał jako swoją małżonkę i zakupywał towary na weksle.

W ten sposób oszukał na 500 zł. firmę Wiktora Chelema przy ul. Końskiej, gdzie nabył blachę do krycia dachu istniejącego w jego wyobraźni domu. W ten sam sposób zostały nabyte radio aparaty i inne wartościowe rzeczy.

Hajczuka osadzono na razie w areszcie. (c)

Zaginięcie młodej dziewczyny

Wczoraj do policji wpłynęło zameldowanie o zaginięciu 15 letniej Apolonii Petrusewiczówny, zam. u swego opiekuna przy ul. Równe Pole 16. A. Petrusewczówna wyszła przed dwoma dniami z domu udając się, jak twierdziła, do koleżanki.

Groźne niewiasty...

Ludzie całkowicie zapominają o tym, że wypowiedzenie pogróżki jest karalne i dlatego też meldunki o tym, że ktoś kogoś ma zamiar zamordować, lub oblać kwasem siarczanym itd. są zjawiskiem codziennie notowanym w kronice policyjnej.

Ciekawe, że w tej dziedzinie, dziedzinie wypowiadania pogróżek, przodują niewiasty.

Wczoraj do policji znowu wpłynął tego rodzaju meldunek. Skarżyła się Jadwiga Morawska, zam. przy zaułku Warszawskim 13, która zapewniała ,że jej sąsiadki Jadwiga Dąbrowska i Sonia Abramowicz, z którymi ma zatarg na tle osobistym, całkiem na serio grożą jej zamordowaniem. (c)

KRONIKA

MAJ
14
Sobota

Dziś: Bonifacego M.
Jutro: Zofii Wd. M.

Wschód słońca — g. 3 m. 18
Zachód słońca — g. 7 m. 12

Spostrzeżenia Zakładu Meteorologii USB w Wilnie z dn. 13. V. 1938 r.

Ciśnienie 767
Temperatura średnia + 15
Temperatura najwyższa + 20
Temperatura najniższa + 5
Opad —
Wiatr: zachodni
Tendencja: lekki spadek
Uwaga: pogodnie

NOWOGRÓDZKA

— **W rocznicę zgonu Marszałka Piłsudskiego.** Obchód poprzedziły żałobne ogłoszenie Komitetu Naczelnego, powiatowego i zarządu miasta. Na wszystkich domach zawisły krepą przewiązane flagi. O godz. 10 odprawione zostały nabożeństwa przy licznym udziale władz, organizacyj i społeczeństwa, potem o godz. 19.30 przeszedł ulicami capstrzyk oddziałów PP i PW, o godz. 20.30 apel żałobny na Górze Zamkowej, o godz. 20.45 — 20.48 „chwila ciszy", o 20.50 odczytano urywki z pism Józefa Piłsudskiego.

— **Zjazd OTO i KR** 29 maja odbędzie się w sali kina miejskiego doroczne walne zebranie Okr. Tow. Org. i Kółek Rolniczych pow. nowogródzkiego.

— **Remontują stare domy.** Zarządzenie Magistratu w sprawie zniesienia około 180 budynków spowodowało, że właściciele niektórych starych domków starają się na gwałt przywrócić tym budynkom możliwie świeży wygląd bądź przez pomalowanie bądź przez oszalowanie. Parę budynków podlegających zniesieniu zostało już usuniętych. W większości jednak wypadków właściciele czekają na decyzję władz nadzorczych, do których wnieśli odwołania.

BARANOWICKA

— **Ostatnie dni przeglądu list wyborców do Rady Miejskiej.** Od dnia 10 do 16 maja br. w każdym okręgu w siedzibie komisji wyborczej znajduje się wykaz osób, mających prawo wziąć udział w wyborach do Rady Miejskiej.

Zwracamy uwagę wyborców, że należy tę listę sprawdzić. Zainteresowani winni sprawdzić, czy wszyscy członkowie rodziny są do niej wpisani, czy nie pominięto kogoś i w wypadku stwierdzenia przeoczeń, należy o tym niezwłocznie powiadomić komisję wyborczą.

— **Na „Ścigacz Ziemi Nowogródzkiej".** Nauczycielstwo szkoły powsz. w Lachowiczach przez dwa ostatnie lata prowadziło kursy dla przedpoborowych i poświęciło na wykłady z górą 400 godzin.

Za tę pracę władze szkolne przyznały jednorazowe wynagrodzenie dla 7 nauczycieli. W związku z tym nauczycielstwo postanowiło przekazać 36 zł. na „Ścigacz Ziemi Nowogródzkiej".

— **Zakończenie kursu sanitarno wojskowego Z. S.** Zakończył się w oddziale strzeleckim w Baranowiczach kurs sanitarno-wojskowy, który ukończyło 16 strzelców i 11 strzelczyń po wysłuchaniu z górą dwu miesięcznych wykładów. Założycielem kursu i wykładowcą był kpt. dr Żarnowski, lek. pow. Zw. Strzel.

NIEŚWIESKA

— **Na Macierz Szkolną** gminny komitet w Horodziejü zebrał około 500 zł. Łączna kwota zebrana z terenu powiatu na ten cel wynosi około 3000 zł.

Polska Macierz Szkolna na terenie powiatu utrzymuje dwie szkoły.

— **„Strzelczyk" na terenie gm. zaostrowieckiej** rozwija się coraz lepiej. Przy miejscowym oddziale istnieją 4 sekcje a w stadium organizacyjnym są dalsze cztery. Ruch ten rozpoczęty przez nauczycieli członków ZNP rozwija się dzięki materialnej opiece Oddziału ZS w Zaostrowieczu, oraz miejscowemu oddziałowi KOP, który dostarcza im stale sprzętu do świetlic i zajęć w terenie. Ub. niedzieli komendant garnizonu wręczył każdej sekcji komplet siatkówki, zaznaczając, że jest to nagroda d-cy baonu KOP za solidną pracę w sekcjach.

DZIŚNIEŃSKA

— **W dniu 12 maja,** w ramach obchodu 3 rocznicy śmierci Marszałka Józefa Piłsudskiego, na obszarze powiatu w świątyniach wszystkich wyznań odbyły się nabożeństwa przy udziale licznie zgromadzonego społeczeństwa, przedstawicieli władz, wojska, młodzieży szkolnej. Po nabożeństwie członkowie poszczególnych organizacji, wojsko, policja oraz ludność przystąpiła do pracy na drogach, przy szkołach i innych obiektach użyteczności publicznej, jak to naprawa najgorszych odcinków dróg, kopanie rowów, roboty ziemne, zakładanie zieleńców, trawników, kwietników, boisk, sadzenie drzewek itp. Czas pracy był dowolny (2—4 godziny). W godzinach wieczornych odbyły się wszędzie pochody, następnie o godz. 20,45, w momencie zgonu ,na dane sygnały dźwiękowe nastąpiła 3-minutowa chwila ciszy przy płonących ogniskach oraz odczytane zostały wyjątki z pism Józefa Piłsudskiego.

POSTAWSKA

— **Dzień 12 maja** Postawy obchodziły wyjątkowo uroczyście. W godz. rannych w świątyniach wszystkich wyznań odprawione zostały modły. Po nabożeństwie społeczeństwo i organizacje na czele z wojskiem udały się na plac im. Marszałka Piłsudskiego, gdzie przed domem, w którym mieszkał Marszałek odbyła się uroczystość odsłonięcia tablicy pamiątkowej.

Przemówienia wygłosił inspektor szkolny Radski i wójt gminy Długowski — aktu odsłonięcia tablicy dokonał starosta Wielowieyski.

Wieczorem przed tablicą zapalono znicz i odczytane zostały wyjątki z pism Marszałka przez komendanta Z. S. por. Bania. W. N.

— **Kursy pszczelarskie w pow. postawskim.** Staraniem Pow. Sekcji Pszczelarskiej przy OTO i KR w Postawach i przy udziale prelegenta pszczelniczego z Woj. Towarzystwa Organizacji i Kółek Rolniczych w Wilnie, odbędą się Kursy Pszczelarskie połączone z lustracjami pasiek w następujących miejscowościach:

15 maja rb. ogo dz.14 w **Postawach** w lokalu LOPP (Rynek).

16 maja rb. o godz. 11 w **Kobylniku** przy Kółku Rolniczym.

17 maja rb. o godz. 11 w **Miadziole** przy Kółku Rolniczym.

18 maja rb. o godz. 11 w **Słobodzie** przy Kółku Rolniczym.

19 maja rb. o godz. 11 w **Hruzdowie** przy Kółku Rolniczym.

20 maja rb. o godz. 11 w **Duniłowiczach** przy Kółku Rolniczym.

21 maja rb. o godz. 11 w **Łucku Kozłowskim** (w pasiece p. Chochołko Sergiusza).

POLESKA

— **Biura III Jarmarku Poleskiego** przystąpiły do systematycznej pracy i mieszczą się już w budynku administracyjnym na terenie wystawy (ul. Leszczyńska 1).

— **Ubezpieczalnia Społeczna we własnym domu.** Dyrekcja Ubezpieczalni Społecznej w Pińsku nabyła na własność posesję, w której mieszczą się biura i apteka tego urzędu.

Dotychczas posesja ta stanowiła własność sukcesów Rubinsztejna i Ubezpieczalnia płaciła tytułem czynszu 15.000 zł rocznie, przy czym utrzymanie gmachu w porządku stanowiło obowiązek najemcy. Nieruchomość została nabyta za 85.000 zł tj. za cenę 6-letniego czynszu.

Obecnie Dyrekcja Ubezpieczalni przeprowadza gruntowny remont.

— **Letni rozkład jazdy pociągów.** Z dniem 15 maja wchodzi w życie letni rozkład jazdy pociągów, który wprowadza pewne zmiany w godzinach przybycia pociągów do Pińska.

Z Warszawy będą przybywały pociągi w następujących godzinach: 2,17; 9,31; 15,13; 21,11. W kierunku Warszawy odchodzić będą: o 5,54; 15.22; 16,35 i 21.26.

Prócz tego będą nadal kursować pociągi podmiejskie na trasie Pińsk—Janów i Pińsk — Łuniniec.

Iwanow skazany na 3 lata

Wczoraj Sąd Apelacyjny w Wilnie zakończył rozpatrywanie sprawy adw. Eugeniusza Iwanowa, skazanego przez Sąd Okręgowy w Pińsku na 4 lata więzienia z pozbawieniem wszelkich praw na 5 lat za fałszywe oskarżenie o czyny karygodne i nieetyczne prezesa sądu w Pińsku, prokuratora i jego zastępcy, oraz trzech sędziów i znieważenie prokuratury wileńskiej.

Sąd apelacyjnyl uznał winę Iwanowa za udowodnioną i skazał go na 3 lata więzienia z pozbawieniem wszelkich praw na lat 5. W motywach sąd podał, że Iwanow działał z pobudek zemsty. (z)

KRONIKA

WILEŃSKA

— **Przewidywany przebieg pogody do wiecz. 14 bm.**

Pogoda naogół słoneczna i ciepła (ok. 20 st.)

W dzielnicach północno - zachodnich zachmurzenie nieco większe.

Słabe i umiarkowane wiatry z kierunków południowych i południowo - zachodnich.

Widzialność dobra.

DYŻURY APTEK:

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki:

Sapożnikowa (Zawalna 41); Rodowicza (Ostrobramska 4); S ów Augustowskiego (Mickiewicza 10); Narbutta (św Jańska 2); Zasławskiego (Nowogródzka 89).

Ponadto stale dyżurują następujące apteki: Paka (Antokolska 42); Szantyra (Legionowa 10) i Zajączkowskiego (Witoldowa 22).

UNIWERSYTECKA

— **Z Dziekanatu Wydziału Matematyczno - Przyrodniczego Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie.** W dniu 14 maja br. o godz. 13 w Auli Kolumnowej Uniwersytetu odbędzie się promocja na doktora nauk ścisłych w zakresie astronomii p. Szyi Gesundheita Wstęp wolny.

WOJSKOWA

— **Kto staje do poboru!** Dziś, w czwartym dniu poboru, roczn. 1917 przed Komisją Poborową winni stawić się wszyscy mężczyźni urodzeni w wymienionym roku, których nazwiska rozpoczynają się na litery H, I i J, oraz ci z poborowych z nazwiskami rozpoczynającymi się na literę K, którzy zamieszkują teren II komisariatu P. P.

Komisja Poborowa urzęduje w lokalu przy ul. Bazyliańskiej 25 od godz. 8. Obowiązuje punktualne stawiennictwo, przy czym poborowi winni zabrać z sobą wszystkie posiadane dokumenty.

— **Powołanie na ćwiczenia podoficerów i szeregowych rezerwy.** Dowódca Okr. Korp. Nr III wydał obwieszczenie w sprawie powołania podoficerów i szeregowych rezerwy na ćwiczenia wojskowe w roku 1938/39. W myśl tego obwieszczenia w wymienionym roku na zwyczajne ćwiczenia wojskowe powołani będą ci podoficerowie i szeregowi rezerwy, którzy otrzymają imienne karty powołania.

Ponadto podlegają powołaniu wszyscy podoficerowie i szeregowcy rezerwy którzy powołani w r. ub. z jakichkolwiek powodów nie odbyli ćwiczeń.

Czas trwania ćwiczeń dla każdego z powołanych rezerwistów zostanie określony w karcie powołania.

Rezerwista obowiązany jest przywieść z sobą i przedstawić dowódcy formacji: 1) dokumenty wojskowe z kartą mobilizacyjną, książeczkę strzelecką i inne posiadane dokumenty wojskowe. Ponadto winien przedstawić dokumenty stwierdzające zawód cywilny i świadectwo ukończenia szkół i kursów zawodowych.

Szczegóły zainteresowani znajdą w obwieszczeniach, które wczoraj ukazały się na murach miasta.

ZEBRANIA I ODCZYTY

— **Kanonizacja św. Andrzeja Boboli. Wrażenia z uroczystości w Rzymie** — odczyt ks. dra Leona Puciały, prof. USB w sobotę 14 bm., o godz. 19 punktualnie, w Auli Kolumnowej Uniwersytetu. Organizuje SKMA „Odrodzenie". Wstęp 50 gr., młodzież 30 gr.

— **Radiowy Klub Optymistów.** W niedzielę 15 maja o godz. 12.30 odbędzie się zwyczajne zebranie członków i sympatyków Klubu Optymistów w lokalu Rozgłośni Wileńskiej — ul. Mickiewicza 22.

— **Wileński Zarząd Okr. Stowarzyszenia Chrz. Nar. Naucz. Szkół Powsz.** przypomina członkom o walnym zebraniu członków mającym się odbyć w dniu 15 maja br. w lokalu przy ul. Uniwersyteckiej 9—10. Przed rozpoczęciem obrad odbędzie się w kościele św. Jana Msza św., którą odprawi ks. Śliwiński T. J. Początek obrad w ostatecznym terminie 10.15.

ROŻNE

— **Rozkład jazdy statku „Pan Tadeusz"** kursującego w niedzielę, dnia 15 maja b. r. między Wilnem, Pośpieszką, Kalwarią i Werkami. Odjazd z Wilna: 9.30, 12, 14.30, 17. Odjazd z Werek 10.55, 13.25, 15.55, 18.25.

Uwaga: w razie chłodnej pogody lub deszczu statek kursować według rozkładu nie będzie.

Statek jest wolny pod wycieczki. Ceny b. niskie. Zamówienia przyjmuje się na przystani I przy ul. Tad. Kościuszki. Tel. 15-96 J. Borowska.

— **Koncert,** który miał się odbyć dziś (14 maja 38 r.) o godz. 19 w sali Państwowego Gimn. Żeńsk. im. El. Orzeszkowej p. prof. Felicji Załuskiej - Sykora nie odbędzie się.

— **Srebrna woda śpiewa.** Srebrna woda Narocza śpiewa i szumi, bijąc o brzegi. Kto słuchał jej śpiewu w nocnej ciszy nad Naroczem, ten nigdy wrażenia doznanego nie zapomni.

Wilnianie! Macie sposobność w okresie **od 15—30 maja** skorzystać ze Schroniska Kuratoryjnego nad Naroczem, żeby w ciągu dni kilkunastu prawdziwym pięknem odetchnąć. **Liceum Gospodarcze ZPOK wyjeżdża na praktykę nad Narocz** i gorliwe dziewczęta postarają się, aby goście przybywający do schroniska, mieli smaczny i zdrowy posiłek, a nawet wyszukane przysmaki.

Cena dziennego pobytu (utrzymania) 2.50, lokal 1 zł. Razem 3.50. **Proszę pamiętać:** od 15 — 30 maja nad Narocz!

ROZKŁAD JAZDY

ważny od 15 maja 1938 r. st. Wilno

Pociągi przychodzące

Nr poc.	Rodzaj pociągu	Czas przyjścia do Wilna	Przyjście z	Uwagi
1	2	3	4	5
Mt 743	—	0.15	Grodna	—
Mt 2729	—	0.57	Landwarowa	kursuje w święta i dni poświąteczne
Mt 7712	—	1.05	Nowej Wilejki	—
Mt 350	—	1.40	Jaszun	kursuje codziennie prócz dni poświątecznych
Mt 336	—	4.35	Lidy	Kursuje w dni poświąteczne, oraz 6/VI i 15/VIII.
Mt 4712	—	5.30	Nowej Wilejki	Kursuje w dni robocze
Mt 2713	—	5.45	Landwarowa	Kursuje w dni robocze
Mt 4714	—	6.30	Nowej Wilejki	Kursuje w dni robocze
552	miesz.	6.55	Zahacia	—
723	osob.	7.00	Warszawy Gł.	—
Mt 338	—	7.05	Jaszun	Kursuje w dni nauki szkolnej
452	miesz.	7.10	Olechnowicz	—
2715	parow.	7.20	Rudziszek	—
334	miesz.	7.22	Lidy	—
4716	parow.	7.25	Nowej Wilejki	Kursuje w dni robocze
750	parow.	7.40	Nowo Święcian	—
711	osob.	7.45	Warszawy	—
716	osob.	7.58	Zemgale	do Warszawy, jako poc. 706.
Mt 1413	—	8.23	Zawias	Kursuje w dni robocze
4718	parow.	8.38	Nowej Wilejki	—
Mt 3332	—	8.43	Wołczun	—
Mt 2717	—	9.25	Rudziszek	—
Mt 1415	—	9.45	Zawias	Kursuje w dni świąteczne
Mt 4720	—	10.10	Nowej Wilejki	—
Mt 2717-A	—	10.25	Landwarowa	Kursuje w dni świąteczne
Mt 340	—	10.35	Jaszun	—
Mt 4722	—	11.20	Nowej Wilejki	—
Mt 1417	—	11.25	Zawias	Kursuje w dni robocze
Mt 512	—	11.42	Łyntup	Kursuje w święta od 5/VI do 25/IX.
322	osob.	11.45	Lwowa	—
Mt 4724	—	12.10	Nowej Wilejki	—
Mt 741	—	12.10	Grodna	—
Mt 3334	—	13.03	Wołczun	Kursuje w dni nauki szkolnej
Mt 4726	—	13.20	Nowej Wilejki	—
Mt 2719	—	14.15	Rudziszek	—
Mt 4728	—	14.15	Nowej Wilejki	—
524	osob.	15.20	Królewszczyzny	—
721	osob.	15.40	Warszawy Wil.	—
718	osob.	15.53	Zemgale	do Warszawy, jako poc. 707.
505	pośp.	15.57	Warszawy Gł.	do Zemgale, jako poc. 715.
Mt 342	—	16.00	Jaszun	—
4730	parow.	16.20	Nowej Wilejki	—
Mt 1419	—	16.28	Zawias	—
Mt 2721	—	16.42	Rudziszek	—
Mt 746	—	17.00	Nowych Święcian	Pomiędzy Nowo Święcianami a Podbrodziem nie kursuje w soboty robocze.
4732	parow.	17.30	Nowej Wilejki	—
Mt 2725	—	17.38	Rudziszek	—
Mt 4734	—	17.55	Nowej Wilejki	—
Mt 2723	—	18.18	Oran	—
Mt 344	—	18.24	Jaszun	—
422	osob.	18.25	Królewszczyzny (przez Mołodeczno)	—
Mt 332	—	19.00	Lidy	—
Mt 4736	—	19.10	Nowej Wilejki	—
1421	parow.	19.10	Zawias	Kursuje w dni rob. prócz sobót
Mt 1423	—	20.00	Zawias	—
Mt 4736	—	20.00	Nowej Wilejki	—
Mt 748	—	20.40	Podbrodzia	—
Mt 2727	—	20.43	Rudziszek	—
324	osob.	20.56	Łunińca	—
Mt 4740	—	21.20	Nowej Wilejki	—
424	osob.	22.00	Wilejki	—
Mt 1425	—	22.10	Zawias	—
306	pośp.	22.20	Lwowa	—
522	parow.	22.22	Zahacia	—
707	pośp.	22.27	Warszawy Gł.	do Zemgale, jako poc. 717.
712	osob.	22.50	Zemgale	—
Mt 346	—	23.00	Bieniakoń	—
Mt 614	—	23.05	Łyntup	Kursuje w święta od 5/VI do 25/IX.
Mt 4742	—	23.20	Nowej Wilejki	—
Mt 348	—	23.22	Jaszun	—
4744	parow.	23.50	Nowej Wilejki	—

Pociągi odchodzące

Nr poc.	Rodzaj pociągu	Czas odejścia z Wilna	Odejście do	Uwagi
1	2	3	4	5
Mt 2728	—	0.01	Landwarowa	Kursuje w święta i dni poświąteczne
Mt 7711	—	0.25	Nowej Wilejki	—
Mt 740	—	4.23	Grodna	—
Mt 2712	—	4.49	Landwarowa	Kursuje w dni robocze
Mt 4711	—	4.50	Nowej Wilejki	Kursuje w dni robocze
Mt 1412	—	5.04	Zawias	Kursuje w dni robocze
2814	parow.	5.20	Rudziszek	—
Mt 337	—	5.25	Jaszun	Knrsuje w dni nauki szkolnej
4713	parow.	5.35	Nowej Wilejki	Kursuje w dni robocze
Mt 4715	—	5.50	Nowej Wilejki	Kursuje w dni robocze
Mt 511	—	6.35	Łyntup	Kursuje w święta od 5/VI do 25/IX.
Mt 3331	—	6.40	Wołczun	—
Mt 2716	—	7.25	Rudziszek	—
4717	parow.	7.30	Nowej Wilejki	—
Mt 323	osob.	7.30	Łunińca	—
Mt 1414	—	7.50	Zawias	Kursuje w dni świąteczne
421	osob.	7.55	Królewszczyzny (przez Mołodeczno)	—
711	osob.	8.05	Zemgale	—
706	pośp.	8.13	Warszawa Gł.	z Turmont, jako poc. 716
305	pośp.	8.20	Lwowa	—
521	parow.	8.27	Zahacia	—
722	osob.	8.30	Warszawa Wil.	—
Mt 339	—	9.00	Jaszun	—
Mt 4719	—	9.30	Nowej Wilejki	—
Mt 1416	—	9.30	Zawias	W dni świąteczne, tylko do Landwarowa
Mt 4721	—	10.40	Nowej Wilejki	—
Mt 4723	—	11.30	Nowej Wilejki	—
Mt 3333	—	12.05	Wołczun	Kursuje w dni nauki szkolnej
Mt 2718	—	12.20	Rudziszki	—
Mt 745	—	12.30	Nowych Święcian	Kursuje codziennie, próch sobót roboczych
Mt 4725	—	12.40	Nowej Wilejki	—
Mt 4727	—	13.35	Nowej Wilejki	—
Mt 341	—	13.40	Jaszun	—
Mt 2720	—	13.50	Rudziszek	—
Mt 745-A	—	14.00	Podbrodzia	Kursuje w soboty robocze
Mt 1418	—	14.10	Zawias	—
Mt 331	—	14.20	Lidy	—
4729	parow.	14.25	Nowej Wilejki	—
Mt 2722	—	14.35	Oran	—
423	osob.	14.58	Wilejki	—
Mt 2724	—	15.23	Rudziszek	—
523	osob.	15.27	Królewszczyzny	—
333	osob.	15.35	Lidy	—
1420	parow.	15.38	Zawias	Kursuje w dni robocze, prócz sobót
708	pośp.	16.08	Warszawy Gł.	z Turmont, jako poc. 718
715	osob.	16.12	Zemgale	z Warszawy, jako poc. 705
4731	parow.	16.25	Nowej Wilejki	—
Mt 513	—	16.45	Łyntup	Kursuje w święta od 5/VI do 25/IX.
Mt 742	—	16.48	Grodna	—
Mt 343	—	16.50	Jaszun	—
Mt 4733	—	17.10	Nowej Wilejki	—
Mt 1422	—	17.50	Zawias	—
Mt 747	—	18.09	Podbrodzia	—
Mt 4735	—	18.30	Nowej Wilejki	—
321	osob.	18.35	Lwowa	—
Mt 2726	—	18.40	Rudziszek	—
Mt 4737	—	19.20	Nowej Wilejki	—
Mt 345	—	19.30	Bieniakoń	—
749	parow.	20.05	Nowoświęcian	—
Mt 1424	—	20.15	Zawias	—
Mt 4739	—	20.40	Nowej Wilejki	—
Mt 347	—	21.01	Jaszun	—
4741	parow.	21.25	Nowej Wilejki	—
724	osob.	21.30	Warszawy Gł.	—
Mt 4743	—	22.15	Nowej Wilejki	—
717	osob.	22.42	Zemgale	z Warszawy, jako poc. 707.
451	miesz.	23.05	Olechnowicz	—
712	osob.	23.10	Warszawy Gł.	—
551	miesz.	23.40	Zahacia	—
Mt 335	—	23.59	Jaszun	Codziennie od Jaszun do Lidy w dni poświąteczne, oraz 6/VI i 15/VIII.

RADIO

SOBOTA, dnia 14 maja 1938 r.

6.15 Pieśń. 6.20 Gimnastyka. 6.40 Muzyka. 7.00 Dziennik por. 7.15 Muzyka. 8.00 Audycja dla szkół.

8.15—11.00 P r z e r w a.

11.00 Audycja dla poborowych. 11.15 Audycja dla szkół. 11.40 Utwory skrzypcowe w wyk. Jacqusśa Thibaud. 11.57 Sygnał czasu. 12.03 Audycja południowa. 13.00 Wiad. z miasta i prowincji. 13.05 Audycja życzeń dla dzieci. 13.35 Z oper niemieckich. 14.25 „W cieniu zapomnianej olszyny" — J. Kaden-Bandrowskiego. 14.35 Muzyka popularna.

14.45—15.30 P r z e r w a.

15.30 Wiadomości gospodarcze. 15.45 „Tajemnica królewskiego zegara" — słuchowisko dla dzieci. 16.15 Koncert rozrywkowy. 16.50 Pogadanka. 17.00 Transmisja nabożeństwa majowego z kaplicy Matki Boskiej na Jasnej Górze w Częstochowie. 17.50 Koncert. 18.35 Audycja Polskiego Białego Krzyża: 1) Przemówienie Mariana Godeckiego, prezesa PBK. 2) Piosenki w wyk. chóru żołnierskiego 19.00 Audycja dla Polaków za gran. 19.50 Pogadanka. 20.00 Wiadomości sportowe. 20.15 Z muzyki włoskiej. 20.25 „Na nowym etapie" — felieton Czesława Zgorzelskiego 20.35 Program na niedzielę. 20.40 Dziennik wieczorny. 20.50 Pogadanka.

20.55—21.00 P r z e r w a.

21.00 „Aida" — opera w 4 aktach Giuseppe Verdi'ego. Transmisja z Teatru Miejskiego Wiktora Emanuela II we Florencji. 21.40 W przerwie: List Juliusza Słowackiego do Aleksandra Hołyńskiego. 22.37 Fragment z powieści Werfla p. t. „Verdi". 23.24 Ostatnie wiadomości. 24.15 Zakończenie.

NIEDZIELA, dnia 15 maja 1938 r.

8.00 Sygnał czasu i pieśń. 8.05 Dziennik por 8.15 Gazetka rolnicza. 8.30 Informacje dla Ziem Płn. Wschodnich. 8.40 Tańce i pieśni ludowe. 9.00 Regionalna transmisja z Kalisza Msza św. z kolegiaty św. Józefa. 11.57 Sygnał czasu. 12.03 Poranek symf. 13.00 „W świetle rampy" — felieton Kazimierza Leczyckiego. 13.10 Fragment powieści Klemensa Junoszy „Na zgliszczach". 13.30 Muzyka obiadowa. Ok. 14.00 W przerwie: Transmisja z uroczystości przekazania Armii 10 czołgów ufundowanych i wykonanych przez pracowników Państw. Zakładów Inżynierii. 14.45 Otwarcie Ogólnopolskiego Zjazdu Krajoznawczego w Wilnie. 15.00 Audycja dla wsi. 15.45 „Wesele Maruli" — wieczorynka w wyk. zespołu wiejskiego ze wsi Filipany. 16.25 Recital śpiewaczy Sergiusza Benoni'ego na Wilno i Warszawę. 16.45 O ochronie zabytków przeszłości. 17.00 „Zapomniany kabaret" — podwiecz przy mikrofonie 18.00 W przerwie: Chwila Biura Studiów. 19.00 Transmisja z marszu im. Marszałka Józefa Piłsudskiego Sulejówek — Belweder. 19.20 Oryginalny Teatr Wyobraźni: „Brat znajduje brata" — komedia radiowa. 19.45 Muzyka popularna w wyk. Ork. Rozgł. Wil. pod dyr. Wł. Szczepańskiego. 20.30 Program na poniedziałek. 20.35 Wil. wiad. sportowe. 20.40 Przegląd polityczny. 20.50 Dziennik wiecz. 21.00 Wiad. sport. 21.15 „Ta-joj" — wesoła audycja w opr. W. Budzyńskiego. 22.00 „Opowieść o Wagnerze". 22.50 Ostatnie wiad. 23.00 Koncert życzeń. 23.30 Zakończenie.

TEATR I MUZYKA

TEATR MIEJSKI NA POHULANCE

— **Drugi gościnny występ Eugeniusza Bodo!** Dziś, w sobotę 14 maja o godz. 8.15 wiecz. — drugi gościnny występ znakomitego artysty teatralnego i filmowego, **Eugeniusza Bodo** (na czele własnego zespołu) w świetnej trzyaktowej komedii T. Brandona p. t. **„Ciotka Karola".** Zniżki nieważne.

— Jutro, w niedzielę dnia 15 maja — dwa ostatnie występy **Eugeniusza Bodo** w komedii **„Ciotka Karola"** — o godz. 4.15 po poł. i o godz. 8.15 wiecz — po cenach zwyczajnych.

— Jako najbliższą premierę — Teatr Miejski na Pohulance przygotowuje słynny wodewil ze śpiewami i tańcami K. Krumłowskiego p. t. **„Królowa przedmieścia".**

TEATR MUZYCZNY „LUTNIA"

— **Występy Janiny Kulczyckiej.** Dziś kończy się niebawem sezon teatralny w Lutni, przynosi w repertuarze jedną z najpopularniejszych operetek Granichstaedtena „Orłów" z Janiną Kulczycką w roli tancerki.

— **„Księżniczka Czardasza".** We wtorek wznowiona będzie najsławniejsza operetka **„Księżniczka Czardasza"** z Janiną Kulczycką w roli tytułowej.

— **Popołudniówka jutrzejsza.** Po cenach propagandowych jutro o godz. 4 m. 15 grana będzie ostatnia nowość sezonu operetka Benesza **„Źródło miłości".**

Kurjer Sportowy

Prez. dr Maleszewski na stadionie sportowym

Prezydent m. Wilna dr Wiktor Maleszewski zainteresował się żywo budową stadionu Okr. Wych. Fiz. na Pióromoncie. Prezydent Maleszewski przeprowadził wspólnie z przewodniczącym Miejskiego Komitetu WF i PW K. Grodzickim oraz kierownikiem Ośrodka WF kpt. Januszem Żmudzińskim inspekcję dotychczas dokonanych prac. Miasto zobowiązało się przyjść z pomocą pieniężną.

Stadion na Pióromoncie zostanie całkowicie wykończony na 1 września. W jesieni w Wilnie odbędzie się wielki ogólnopolski zlot Sokoła. Popisy gimnastyczne odbywać się będą na Pióromoncie. Nowowybudowana trybuna obliczona będzie na 2 tysiące osób.

R. K. S. Elektrit — K. P. W. Ognisko

W niedzielę, dnia 15 maja br. na boisku Makabi przy ul. Wiwulskiego odbędzie się mecz piłki nożnej o mistrzostwo kl. „A" Wil. O. Z. P. N. ELEKTRIT — OGNISKO.

Początek o godz. 16.45.

Powyższy mecz poprzedzi przedmecz juniorów.

Jutro zawody lekkoatletyczne

Czterech lekkoatletów wileńskich wyznaczonych zostało do zawodów eliminacyjnych przed ustaleniem reprezentacji Polski na mecz międzypaństwowy z Francją. Eliminacje odbędą się 22 maja w Łodzi.

Wojtkiewicz wyznaczony został do rzutu oszczepem. Żylewicz do biegu na 1500 mtr. Żyliński do 200 mtr., a Herman do biegu na 5 tysiące mtr. z przeszkodami. Wszyscy zawodnicy usilnie trenują. Najwięcej szans za kwalifikowania się do reprezentacji Polski posiada Herman, który nigdy jednak nie biegał na tym dystansie z przeszkodami. Raczej powinien być on wyznaczony do biegu eliminacyjnego na 5 tysięcy mtr. W każdym bądź razie Herman w Łodzi powinien zademonstrować nie tylko piękny styl, lecz i dobrą formę.

Wszyscy ci zawodnicy wezmą udział w niedzielnych zawodach wileńskich na Pióromoncie, które rozpoczną się o godz. 15. Po tych zawodach będziemy mogli lepiej zorientować się w formie poszczególnych zawodników.

Ze względu na wyznaczenie zawodów eliminacyjnych w Łodzi na 22 maja przesunięty zostanie zapewne termin meczu międzymiastowego z Białymstokiem, który projektowany był również na 22 maja. Nie trzeba zapominać, że z Białegostoku również kilku czołowych zawodników z Zasłoną i Luckhausem wybiera się do Łodzi. Czas najwyższy zdecydować się nareszcie, czy Wilno i Białystok wyślą swych asów do Łodzi, czy też w tym terminie rozegrany będzie mecz międzymiastowy. Naszym zdaniem, mecz Wilno — Białystok powinien być rozegrany tydzień przed spotkaniem Polski półn. wsch. — Prusy wschodnie, czyli 29 maja. Z góry przecież można powiedzieć, które konkurencje potrzebować będą wzmocnienia zawodnikami Warszawy czy Poznania.

Eliminacje lekkoatletyczne w Łodzi będą dla naszych zawodników stokroć lepszym treningiem przed meczem z Niemcami ,niż zawody w Białymstoku. Po drugie, nie można zawodnikom odmawiać ewentualności wyjechania do Francji na mecz międzypaństwowy. W interesie więc Wilna i Białegostoku jest przesunięcie terminu na 29 maja i wysłanie zawodników do Łodzi. Z zawodnikami do Łodzi powinien jednak pojechać któryś z p. p. przedstawicieli okręgu wileńskiego i na miejscu z przedstawicielami Polskiego Zw. Lekkoatletycznego omówił wszystkie sprawy techniczne związane z meczem z Niemcami.

Po niedzielnych zawodach lekkoatletycznych w Wilnie połowicznie rozwiązane zostaną sprawy związane z ustaleniem składu. I jeszcze jedna uwaga. Ze względu na to, że mecz z Niemcami odbędzie się na stadionie przy ul. Werkowskiej, trzeba przynajmniej treningi przenieść z Pióromontu na stadion wojskowy. Zawodnicy muszą przyzwyczaić się nie tylko do nowej bieżni ,ale i do rzutni i do skoczni. Warto może na tym stadionie zorganizować w przededniu meczu zawody z udziałem wyznaczonych już zawodników.

Straż Pożarna startuje w marszu Sulejówek — Belweder

W tradycyjnym marszu na trasie Sulejówek — Belweder Wilno reprezentowane będzie przez drużynę Straży Pożarnej ,która wczoraj wyjechała z Wilna by w niedzielę stanąć na starcie. Skład drużyny przedstawia się następująco: Ulewicz, Ryszter, Jankowski. Rynkowski, Pawłowski i Daniuk. Kierownikiem jest Ulewicz, a opiekunem strażaków wileńskich będzie Piekarski.

Trasa wynosi 26 km. Na półmetku piechurzy odbędą strzelanie z odległości 100 mtr od sylwetek. Wilnianie do imprezy tej o charakterze hołdowniczo - sportowej przygotowywali się od dłuższego czasu.

Nowa przystań wioślarska

Na wspaniałym jeziorze rejowskim pod Skarżyskiem, odbyła się w niedzielę uroczystość poświęcenia przystani wioślarskiej i budynku klubowego, obejmującego salę do zebrań i gimnastyki, pokoje klubowe itp. Klub Wioślarski Rejów, prowadzący szeroką akcję propagandową w dziedzinie sportów wodnych na terenie fabryk w Skarżysku postanowił udostępnić korzystanie z jeziora szerokim sferom społeczeństwa. — Skorzystało też z tego harcerstwo skarżyskie, które w niedzielę tj. 8 maja spuściło na wody rejowskie swoją flotyllę złożoną z kilkudziesięciu łodzi.

Sport w kilku wierszach

Węgierska reprezentacja bokserska pokonała w Ulm drużynę okręgu Würtemberg w wysokim stosunku 14:2. Jedyne zwycięstwo dla drużyny niemieckiej wywalczył w wadze ciężkiej Maier, bijąc na punkty Węgra Nagy.

* * *

Drużyna piłkarska drugiej Ligi angielskiej. Bradford rozegra 21 bm. w Kownie z drużyną reprezentacyjną Litwy mecz piłki nożnej.

* * *

Ta sama drużyna angielska grać będzie następnie na Łotwie, po czym w dniach 1 i 3 czerwca walczyć ma w Polsce, a wreszcie 7 i 9 czerwca w Danii.

* * *

W dniu 21 bm. w Amsterdamie odbędzie się międzypaństwowy mecz piłki nożnej Szkocja — Holandia.

Transmisje radiowe z igrzysk olimpijskich w Tokio

Na zaproszenie japońskiego radia odnośnie transmitowania przebiegu igrzysk olimpijskich w Tokio 1940 r., dotychczas twierdząco odpowiedziały dyrekcje radia 13 państw, a mianowicie:

Polski, Niemiec, Włoch, St. Zjedn., Anglii, Australii, Finlandii, Rumunii Węgier i Szwajcarii.

Wiadomości radiowe

TRANSMISJA Z FLORENCJI opery Verdi'ego „Aida".

W sobotę, dnia 14 maja o godz. 21 czeka polskich słuchaczy wieczór o wysokim poziomie artystycznym — transmisja z Florencji opery Verdi'ego „Aida". Sama opera nie wymaga komentarzy, jest to jedno z najpopularniejszych i najbardziej wartościowych dzieł literatury operowej. Opera bogata w piękne melodie, łatwo wpadające w ucho, przemawia dzięki swej słodyczy do każdego słuchacza.

W transmisji zasługuje na uwagę wspaniałe wykonanie tego dzieła. Przedstawienie transmitowane będzie z sali Teatru Wiktora Emanuela we Florencji, udział zaś w nim biorą najsłynniejsi śpiewacy włoscy: Gina Cigna, Ebe Stignani, Beniamino Gigli, Tancredo Passero, C. Tagliabne. Dyryguje kapelmistrz o sławie światowej Victor de Sabate.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA
Konto P.K.O. 700.312. Konto rozrach. 1, Wilno 1
Centrala: Wilno, ul. Biskupa Bandurskiego 4
Redakcja: tel. 79. Godziny przyjęć 1—3 po południu
Administracja: tel. 99—czynna od godz. 9.30—15.30
Drukarnia tel. 3-40. Redakcja rękopisów nie zwraca.

Oddziały: Nowogródek, ul. Bazyljańska 35, tel. 169; Lida, ul. Górnianska 8, tel. 166; Baranowicze, Ułańska 11; Pińsk, Dominikańska 40.
Przedstawicielstwa: Kieck, Nieśwież, Słonim, Stołpce, Szczuczyn, Wołożyn, Wilejka, Grodno — 3 Maja 6, Suwałki — Em. Plater 44, Równe — 3-go Maja 13, Wołkowysk — Brzeska 9/1.

CENA PRENUMERATY miesięcznie: z odnoszeniem do domu w kraju — 3 zł., za granicą 6 zł., z odbiorem w administracji zł. 2.50, na wsi, w miejscowościach, gdzie niema urzędu pocztowego ani agencji zł. 2.50.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetr. przed tekstem 75 gr., w tekście 60 gr. za tekstem 30 gr, drobne 10 gr. za wyraz, kronika redakc. i komunikaty 60 gr za wiersz jednoszp. Do tych cen dolicza się za ogłoszenia cyfrowe tabelaryczne 50%. Układ ogłoszeń w tekście 5-łamowy, za tekstem 10-łamowy. Za treść ogłoszeń i rubrykę „nadesłane" redakcja nie odpowiada. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń i nie przyjmuje zastrzeżeń miejsca. Ogłoszenia są przyjmowane w godz. 9.30 — 16.30 i 17 — 19

Wydawnictwo „Kurjer Wileński" Sp. z o. o. Druk. „Znicz", Wilno, ul. Bisk. Bandurskiego 4, tel. 3-40. Redaktor odp. Józef Onusaitis